

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าเรื่องความพึงพอใจของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ที่มีต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนกีฬาสังกัดสถาบันการพลศึกษา คณะผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเสนอตามลำดับดังนี้

1. แนวคิดและความหมายของความพึงพอใจ
 - 1.1 ความหมายของความพึงพอใจ
 - 1.2 แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ
 - 1.3 ความต้องการพื้นฐานที่เป็นองค์ประกอบให้บุคคลเกิดความพึงพอใจ
 - 1.3 ทฤษฎีพื้นฐานเกี่ยวกับแรงจูงใจ
 - 1.5 การสร้างแรงจูงใจในการจัดการศึกษา
2. บริบทของโรงเรียนกีฬาสังกัดสถาบันการพลศึกษา
3. การจัดการศึกษาในโรงเรียนกีฬา
 - 3.1 ด้านการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน
 - 3.2 ด้านการฝึกสอนกีฬา
 - 3.3 ด้านการจัดอาหารและโภชนาการ
 - 3.4 ด้านการจัดหอพัก
 - 3.5 ด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม
4. มาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับโรงเรียนกีฬา
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดและความหมายของความพึงพอใจ

1.1 ความหมายของความพึงพอใจ

นักจิตวิทยาและนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ดังนี้ ลอเลนซ์ (Laurence, 1969, p. 122 อ้างอิงในจากชวลิต เหล่ารุ่งกาญจน์, 2538, หน้า10) ให้ความหมายว่าเป็นความรู้สึกชอบในสิ่งใดสิ่งหนึ่งบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือกำหนดสิ่งที่ทำให้พอใจ

กู๊ด (Good, 1973, p.320 อ้างอิงในอรรถ บัญช่วย, 2544, หน้า 22) ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า หมายถึง คุณค่าของความพอใจบางสิ่งบางอย่าง ซึ่งมาจากการกระทำโดยการเปรียบเทียบกับสิ่งอื่นที่ทำให้เกิดความไม่พอใจในการเลือก อาจใช้สถิติบัญญัติหรือพื้นฐานอารมณ์ของผู้เลือก

คาเวอร์และไมเคิล (Carver and Michael, 1974, p.101 อ้างอิงในอรรถ บัญช่วย, 2544, หน้า 22) ให้ความหมายว่า เป็นอาการของความชอบ เช่น มีความพอใจเนื้อปลา

มอส (Morse, 1955, p. 27 อ้างอิงในอรรถ บัญช่วย, 2544, หน้า 22) ให้ความเห็นว่าการพึงพอใจ หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่สามารถลดความตึงเครียดของบุคคลให้น้อยลงถ้ามีความเครียดมากจะทำให้เกิดความไม่พึงพอใจ

มนต์ชัย แก้วหลวง (2543, หน้า 8) กล่าวว่า ความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งความพึงพอใจจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อบุคคลนั้นได้รับในสิ่งที่ตนเองต้องการหรือเป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการ ซึ่งระดับความพึงพอใจที่แตกต่างกัน ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยหรือองค์ประกอบที่ต่างกัน

เสาวนีย์ วิวัฒน์วานิช (2541, หน้า 10) ได้กล่าวว่าความพึงพอใจเป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งในเชิงประเมินค่า โดยความพึงพอใจมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับทัศนคติ

ทิฟฟินและแมคคอร์มิค (Tiffin and McCormick, 1995, pp. 35-35 อ้างอิงในชวลิต เหล่ารุ่งกาญจน์, 2538, หน้า 9) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นแรงจูงใจของมนุษย์ที่ตั้งอยู่บนความต้องการ (Basic Needs) มีความเกี่ยวข้องกันอย่างใกล้ชิดกับผลสัมฤทธิ์และสิ่งจูงใจ (Incentive) และพยายามหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่ต้องการ

วอร์เลสตัน (Wallestin, 1995, p.23 อ้างอิงในชวลิต เหล่ารุ่งกาญจน์, 2538, หน้า 8) ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมายหรือเป็นความรู้สึกขั้นสุดท้าย (End state in feeding) ที่ได้รับผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

ชริณี เดชจินดา (2530, หน้า 36) กล่าวว่า ความพึงพอใจหมายถึงความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือปัจจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการของบุคคลได้รับการตอบสนองหรือบรรลุจุดมุ่งหมายในระดับหนึ่ง

จากความหมายต่างๆ ข้างต้น สรุปได้ว่า ความพึงพอใจเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ความรู้สึกและทัศนคติของบุคคลอันเนื่องมาจากสิ่งเร้าและแรงจูงใจ ซึ่งจะปรากฏออกมาทางพฤติกรรมโดยแสดงออกมาในลักษณะของความชอบ ความพอใจที่จะเลือกสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

ในการจัดการเรียนการสอน การทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนจึงเป็น

องค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การที่บุคคลจะเรียนรู้หรือมีพัฒนาการและความเจริญงอกงามนั้น บุคคลจะต้องอยู่ในสภาวะพึงพอใจสูงสุด เป็นเบื้องต้นนั้นคือบุคคลจะต้องได้รับการสนใจทั้งในลักษณะนามธรรมและรูปธรรม (ประนอม แสงจันทร์, 2529, หน้า 14) สรุปได้ว่าแรงจูงใจเป็นหัวใจสำคัญของการเรียนรู้เพราะมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้และการสอนมาก ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ผู้สอนจะต้องพยายามสร้างสิ่งจูงใจให้เกิดขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจ มีความสนใจและรู้สึกรักที่จะเรียน ซึ่งเท่ากับว่าผู้สอนช่วยหยิบยื่นความสำเร็จให้แก่ผู้เรียน (สุชา จันทรโธม 2525, หน้า 93) ทั้งนี้เพราะว่าการเรียนรู้จะประสบผลสำเร็จได้เพราะความพยายามของผู้เรียนนั่นเอง (ชาญชัย อินทรประวัตติ, 2523, หน้า 7)

1.2 แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

เชลล์และฮอนนิคแมน (Shell and Honikman, 1975, pp. 252-268 อ้างอิงใน วิชาพรรณน หิรัญเกิด, 2545, หน้า 11-13) ได้กล่าวถึงทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจซึ่งเป็นทฤษฎีที่ว่าด้วยความรู้สึกสองแบบของมนุษย์ ว่าเป็นความรู้สึกทางบวก คือ ความรู้สึกที่เมื่อเกิดขึ้นแล้วจะทำให้เกิดความสุข ความสุขนี้เป็นความสุขที่แตกต่างจากความรู้สึกอื่นๆ กล่าวคือเป็นความรู้สึกที่มีระบบย้อนกลับ ความสุขสามารถทำให้เกิดความสุขหรือความรู้สึกทางบวกเพิ่มขึ้นได้อีก ดังนั้นจะเห็นได้ว่าความสุขเป็นความรู้สึกซับซ้อนและความสุขนี้ก็มีผลต่อบุคคลมากกว่าความรู้สึกทางบวกอื่นๆ

ความรู้สึกทางลบ ความรู้สึกทางบวก และความสุข มีความสัมพันธ์กันอย่าง สลับซับซ้อนและระบบความสัมพันธ์ของความรู้สึกทั้งสามนี้ เรียกว่า ระบบความพอใจ โดยความพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อระบบความพอใจมีความรู้สึกทางบวกมากกว่าทางลบ ความพอใจสามารถแสดงออกมาในรูปของความรู้สึกทางบวกแบบต่างๆ ได้ และความรู้สึกทางบวกนี้ยังเป็นตัวช่วยให้เกิดความพอใจเพิ่มขึ้นได้อีก

สิ่งที่ทำให้เกิดความรู้สึกความคิดเห็นหรือความพอใจแก่มนุษย์ได้แก่ ทรัพยากรหรือสิ่งเร้า การวิเคราะห์ระบบความพอใจ คือการศึกษาว่าทรัพยากรหรือสิ่งเร้าแบบใดเป็นที่ต้องการใน การที่จะทำให้เกิดความพอใจและความสุขแก่มนุษย์ความพอใจจะเกิดขึ้นได้มากที่สุดเมื่อมี ทรัพยากรทุกอย่างที่เป็นที่ต้องการครบถ้วน แต่เนื่องจากทรัพยากรในโลกนี้มีอยู่จำกัด ดังนั้นความ พพอใจจะเกิดขึ้นได้มากที่สุด มีการจัดทรัพยากรที่มีอย่างถูกต้องเหมาะสม สภาพแวดล้อมทาง กายภาพก็เป็นทรัพยากรของระบบความพึงพอใจอันหนึ่ง ดังนั้นการออกแบบสภาพแวดล้อมคือการ ตัดสินว่าควรจัดทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่มีอยู่อย่างไรให้เกิดความ พพอใจได้

นิวแมน (Newman, 1997, pp. 82-187 อ้างอิงในวิภาวรรณ หิรัญเกิด, 2545, หน้า 12) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับสภาพความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมทางกายภาพว่าเกิดจากมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพโดยสังเกตจากการตอบรับ (response) และปฏิกิริยา (reaction) ของมนุษย์ต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพและแสดงปฏิกิริยาต่อสภาพแวดล้อม เช่น การรับรู้ทัศนคติและพฤติกรรมที่แสดงออก

จากแนวคิดของความพึงพอใจสามารถสรุปได้ว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกภายในตัวบุคคลโดยจะแสดงออกมาทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสิ่งกระตุ้นซึ่งความรู้สึกก็จะมีแสดงออกทางพฤติกรรมที่สามารถมองเห็นและรับรู้ได้ เช่น สีหน้า คำพูด การกระทำ

1.3 ความต้องการพื้นฐานที่เป็นองค์ประกอบให้บุคคลเกิดความพึงพอใจ

ความต้องการของคนจะเป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการจูงใจมนุษย์ทุกคนมีความพอใจยินดีเมื่อได้สิ่งที่ต้องการ แต่ความต้องการของมนุษย์มีมากมาย ซึ่งมาสโลว์ (มาลีนิ จุฑะ, 2539, หน้า 140) ได้จัดลำดับความต้องการของมนุษย์จากขั้นต่ำสุดไปสู่ขั้นสูงสุดเป็น 5 ขั้นตอนดังนี้

1. ความต้องการของร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ (Survival Need) ได้แก่ ความต้องการในเรื่องของอากาศ ความต้องการอาหาร น้ำ เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค และความต้องการทางเพศ เป็นต้น
2. ความต้องการความมั่นคงและปลอดภัยในชีวิต (Safety and Security Needs) ได้แก่ ความต้องการที่จะอยู่อย่างมั่นคงปลอดภัยจากการถูกทำร้ายร่างกาย หรือถูกขโมยทรัพย์สิน หรือความมั่นคงในการทำงาน และการมีชีวิตอยู่อย่างมั่นคงในสังคม
3. ความต้องการทางด้านสังคม (Social Needs) ได้แก่ ความต้องการที่จะให้สังคมยอมรับว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของสังคม
4. ความต้องการที่จะมีเกียรติยศชื่อเสียง (Esteem Needs) เป็นความต้องการดีเด่นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่จะให้ได้รับการยกย่องจากบุคคลอื่น ความต้องการด้านนี้เป็นความต้องการระดับสูงที่เกี่ยวกับความมั่นคงในตนเอง ในเรื่องของความรู้ความสามารถและความสำคัญของบุคคล
5. ความต้องการประสบความสำเร็จในชีวิต (Self-Actualization Needs) เป็นความต้องการในระดับสูงสุด ซึ่งเป็นความต้องการที่อยากจะทำให้เกิดความสำเร็จในทุกสิ่งทุกอย่างตามความนึกคิดของตนเอง เพื่อที่จะพัฒนาตนเองให้ได้ดีที่สุดในสิ่งที่ทำได้ ความต้องการด้านนี้จึงเป็นความต้องการพิเศษของบุคคล (Self-Fulfillment Needs) ที่จะพยายามผลักดันชีวิตของตนเองให้เข้าไปในแนวทางที่ดีที่สุดตามที่ตนคาดหวังเอาไว้

นอกจากนี้ ความต้องการของคนอาจซ้ำซ้อนกัน ความต้องการอย่างหนึ่งอาจยังไม่หมดไป ความต้องการอย่างอื่นก็เกิดขึ้นมาอีกได้ ความต้องการในระดับหนึ่งเมื่อได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการในระดับที่สูงขึ้นจะปรากฏเกิดขึ้นในความรู้สึกของคนและเมื่อความต้องการระดับใดได้รับการตอบสนองจนพอใจแล้ว ก็จะมีอิทธิพลอยู่ในตัวคนมิได้หมดไป การศึกษาถึงความต้องการพื้นฐานดังกล่าวของบุคคล นับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ทำให้เข้าใจเหตุผลในการแสดงพฤติกรรมต่างๆ ของบุคคล และช่วยให้มองเห็นแนวทางที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแก้ไขความรู้สึก ความตั้งใจและพฤติกรรมของบุคคลได้ในที่สุด

1.4 ทฤษฎีพื้นฐานเกี่ยวกับแรงจูงใจ

แรงจูงใจหรือการจูงใจ (Motivation) หมายถึง สภาวะที่อินทรีย์ถูกกระตุ้นหรือถูกผลักดันให้แสดงพฤติกรรม เพื่อไปยังจุดหมายปลายทางที่วางไว้ (สุธีชัย ชีรดากร, 2525, หน้า 85) แต่การจูงใจจะมีได้ต้องอาศัยสิ่งจูงใจเป็นเครื่องล่อ ดังที่สมพงษ์ เกษมสิน (2527, หน้า 108) กล่าวว่า การจูงใจ หมายถึง ความพยายามชักจูงให้ผู้อื่นแสดงออกหรือปฏิบัติตามสิ่งจูงใจ ซึ่งจำแนกสิ่งจูงใจออกเป็น 2 ประเภท ตามความต้องการของแต่ละบุคคล ดังนี้

1.4.1 สิ่งจูงใจทางบวก (Positive Incentives) ประกอบด้วย

- 1) เงิน
- 2) ความมั่นคงปลอดภัย
- 3) การชมเชย
- 4) การยอมรับนับถือ
- 5) การแข่งขัน
- 6) การได้รับรู้ผลงาน
- 7) การมีส่วนร่วม

1.4.2 สิ่งจูงใจทางลบ (Negative Incentives) ได้แก่ การบังคับขู่เข็ญและการลงโทษ นักการศึกษาแบ่งการจูงใจเกี่ยวกับการศึกษาออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้ (สุธีชัย ชีรดากร, 2525, หน้า 88 – 89)

1) แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) ได้แก่ การจูงใจที่เกิดจากรู้สึกภายในของผู้เรียนเอง เช่น ความต้องการ ความสนใจ และทัศนคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกกระตือรือร้น อยากรู้อยากเห็น อยากรเรียน เต็มใจและตั้งใจเรียน เพราะต้องการความรู้ มิใช่เรียนเพื่อหวังผลอย่างอื่น

2) แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) ได้แก่ การจูงใจที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมภายนอกมาชักจูงหรือกระตุ้นให้เกิดความจูงใจภายในขึ้น เป็นต้นว่า วิธีการสอน

บุคลิกภาพของผู้สอนและเทคนิคที่ครูใช้ในการสอน จะเป็นสิ่งจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกอยากเรียน การกระทำที่เกิดจากแรงจูงใจอย่างอื่น เช่น การเรียนที่หวังคะแนน นอกเหนือไปจากการได้รับความรู้ การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงในทางที่พึงประสงค์ การจูงใจภายในจึงเป็นลักษณะการจูงใจที่ดีและมีอิทธิพลที่สุดต่อกระบวนการเรียนรู้ ดังนั้นจึงควรส่งเสริมให้เกิดแรงจูงใจภายในขึ้น โดยใช้การจูงใจภายนอกเข้ามายุ่วยุให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ เช่น ใช้หลักการให้รางวัลและลงโทษ การชมเชยและการตำหนิ การแข่งขันและการร่วมมือ ฯลฯ (ประนอม แสงจันทร์, 2529, หน้า 6) แต่ในความเป็นจริงการจัดการศึกษาโดยทั่วไปมักพบว่า การสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจภายในขึ้นนั้นกระทำได้ยากมาก เพราะเหตุนี้ในการจัดการศึกษาจึงพบเสมอว่า ส่วนใหญ่จะสร้างแรงจูงใจภายนอกก่อนเพื่อก่อให้เกิดแรงจูงใจภายในขึ้นมาภายหลัง และในการสร้างแรงจูงใจไม่ว่าจะเป็นแรงจูงใจภายในหรือภายนอก จะต้องกระทำอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องตลอดเวลาจึงจะบังเกิดผลดี ทั้งนี้เพราะว่าเมื่อร่างกายเกิดความต้องการจะทำให้เกิดแรงขับหรือแรงจูงใจที่เป็นตัวกระตุ้นหรือผลักดันให้ร่างกายแสดงพฤติกรรมเพื่อให้ได้สิ่งที่ต้องการ พฤติกรรมที่กระทำจึงมีทิศทางหรือจุดมุ่งหมาย เมื่อร่างกายได้สิ่งที่ต้องการแล้วก็จะเกิดความพึงพอใจ แรงขับก็จะลดลง (ซูซีพ อ่อนโคกสูง, 2522, หน้า 40) ดังนั้นในการเรียนการสอน ผู้สอนจะต้องพยายามสร้างสิ่งจูงใจให้ผู้เรียนเกิดแรงขับหรือแรงจูงใจอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้เรียนจะได้สนใจติดตามบทเรียนอย่างต่อเนื่อง ทำให้เรียนรู้ได้อย่างได้ผล แต่เนื่องจากแรงจูงใจเกิดจากความต้องการ ผู้สอนจึงจำเป็นต้องทราบความต้องการพื้นฐานของผู้เรียนว่าประกอบด้วยอะไรบ้าง เพื่อจะได้หาแนวทางสร้างสิ่งจูงใจตอบสนองได้อย่างเหมาะสม

1.5 แนวทางการสร้างแรงจูงใจในการศึกษา

การจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีความตื่นตัว สนใจ มีความพึงพอใจ อยากเรียนรู้ และมีความพยายามที่จะเรียนให้สำเร็จนั้น ผู้สอนเป็นผู้มีบทบาทและหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการใช้เทคนิคและกลวิธีต่างๆ สร้างสิ่งจูงใจขณะที่สอนให้เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ และเหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน เนื่องจากแรงจูงใจชนิดหนึ่งอาจใช้ได้ผลกับผู้เรียนคนหนึ่ง แต่ใช้ไม่ได้ผลกับผู้เรียนอีกคนหนึ่ง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนนั่นเอง

สุถีย์ ธีรดากร (2525, หน้า 91 - 94) ได้เสนอแนวทางการสร้างแรงจูงใจในการศึกษาไว้ 4 ประการ ดังนี้

1. การทำให้ตื่นตัว (Arousal) เป็นภาวะที่อินทรีย์ถูกกระตุ้นจากสิ่งภายในหรือสิ่งภายนอกให้พร้อมที่จะแสดงพฤติกรรม แต่ไม่ได้กำหนดทิศทางของพฤติกรรมนั้น ซึ่งตัวกระตุ้นจากภายในร่างกายได้แก่ ความรู้สึกนึกคิด ส่วนตัวกระตุ้นจากภายนอกร่างกายได้แก่สิ่งเร้าต่างๆ เป็นต้น ระดับการตื่นตัวของบุคคลแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ น้อย ปานกลาง และมาก จากการศึกษา

พบว่าระดับกลางทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีที่สุด เพราะถ้าตื่นตัวมากจะมีลักษณะตื่นเต้น ถ้าน้อยไปก็จะอยู่ในภาวะเฉื่อย ดังนั้นวิธีสอนที่ทำให้ผู้เรียนตื่นตัวคือการสอนให้ผู้เรียนค้นพบด้วยตนเอง (Discovery Learning)

2. การคาดหวัง (Expectancy) คือการทำนายเหตุการณ์ว่าจะมีอะไรเกิดขึ้นบ้างโดยจะต้องมีประสบการณ์มาก่อน เช่น การเรียนจะต้องมีการสอบ ถ้าสอบตกต้องเรียนซ้ำชั้น ผู้เรียนจึงต้องหวังให้ตนเองสามารถสอบผ่านได้ ซึ่งในชีวิตจริงของคนเรานั้น สิ่งที่เราคาดหวังกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริงมักจะไม่ตรงกันเสมอ ช่องห่าง (Discrepancy) ระหว่างสิ่งที่คาดหวังกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริงจะเป็นสิ่งเร้าที่ทำให้คนเกิดการตื่นตัว เช่น หวังว่าจะสอบได้เกรดเอ แต่กลับสอบได้เกรดดี จึงทำให้เกิดความไม่พอใจขึ้น ต้องมีการกระทำเพื่อลดช่องห่างระหว่างสิ่งที่คาดหวังกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริงโดยพยายามตั้งใจเรียนให้มากขึ้น เพื่อให้ได้เกรดเอหรือบี

แนวทางการสร้างให้ผู้เรียนเกิดความคาดหวังนี้ ผู้สอนต้องพยายามชี้แจงให้ผู้เรียนเข้าใจอย่างกระจ่างว่า เมื่อเรียนจบแต่ละวิชา ผู้เรียนจะสามารถทำอะไรได้บ้าง ซึ่งจะต้องเป็นสิ่งที่วัดหรือประเมินได้อย่างชัดเจน เมื่อผู้เรียนเกิดความหวังย่อมทำให้ผู้เรียนเกิดการตื่นตัวในการเรียน

3. สิ่งล่อใจ (Incentives) ได้แก่ สิ่งที่เป็นเป้าหมายที่ช่วยให้ผู้เรียนพยายามทำพฤติกรรมมากขึ้นและเร็วขึ้น สิ่งล่อใจอาจเป็นวัตถุ สัญลักษณ์ หรือคำพูดที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ เช่น การให้รางวัล การกล่าวชมเชย การตำหนิ และการให้รู้ผลงานที่ทำงานเหล่านี้จะเป็นสิ่งล่อใจให้ผู้เรียนเพิ่มความพยายามมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม การให้สิ่งล่อใจใดๆ จะต้องระลึกไว้เสมอว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจในสิ่งเร้าแตกต่างกัน สำหรับแนวทางการสร้างสิ่งล่อใจมีดังนี้

3.1 การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) นักจิตวิทยาและนักการศึกษาเชื่อว่าการให้ข้อมูลย้อนกลับที่เหมาะสมแก่ผู้เรียนจะเป็นสิ่งจูงใจที่มีประโยชน์มากที่สุด เพราะข้อมูลย้อนกลับที่เหมาะสมจะช่วยเพิ่มความแข็งแกร่งให้กับผู้เรียน

3.2 การชมเชยและการตำหนิ (Praise and Blame) จากการศึกษาพบว่า การชมเชยและการตำหนิจะให้ผลการเรียนมากขึ้นเพียงใดขึ้นอยู่กับสถานการณ์และความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นสำคัญ (ซูซีพ อ่อนโคกสูง, 2522, หน้า 52)

3.3 การแข่งขัน (Competition) เป็นการจูงใจในการเรียนที่ต่ออย่างหนึ่งช่วยให้ผู้เรียนได้ใช้ความพยายามเพื่อหาทางให้ประสบความสำเร็จ แต่การแข่งขันก็มีทั้งผลดีและผลเสีย ผู้แพ้เกิดความเคียดแค้น ขิงขัง ส่วนผู้ชนะอาจหยิ่งผยอง เพราะฉะนั้นในการเรียนการสอนจึงมักสนับสนุนให้ผู้เรียนแข่งขันกับตนเอง เพราะเป็นการแข่งขันที่มีคุณค่าและช่วยให้ประสบความสำเร็จสูงสุดเท่าที่ความสามารถของผู้เรียนจะอำนวยให้ (สุชา จันท์ธอม, 2525, หน้า 44)

4. การทำหน้าที่ด้านวินัย (Disciplinary Function) การอยู่ร่วมกันในสังคมจำเป็นจะต้องมีกฎระเบียบ ข้อบังคับ วางไว้ให้สมาชิกทุกคนยึดถือปฏิบัติ ทั้งนี้เพื่อความเป็นระเบียบและความถูกต้องอันจะนำมาซึ่งการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ในทำนองเดียวกันการอยู่ร่วมกันของนักเรียนในสถานศึกษา หอพักและห้องเรียน ก็จำเป็นต้องมีกฎระเบียบ ข้อบังคับ ข้อพึงปฏิบัติ เพื่อความเป็นระเบียบและสะดวกต่อการปกครอง จึงเป็นภาระหน้าที่ของผู้บริหารและผู้สอนที่จะกำหนดกฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ และชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจปฏิบัติตนได้ถูกต้องเหมาะสม ทั้งนี้เพื่อขจัดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของผู้เรียน ในการทำหน้าที่ด้านนี้ ผู้บริหารและผู้สอนจะต้องคำนึงตลอดเวลาว่า การสร้างแรงจูงใจโดยการใช้กฎระเบียบวินัยนี้ ควรใช้ให้น้อยที่สุดและควรใช้เมื่อไม่มีทางเลือกอื่น ๆ แล้ว

2. บริบทของโรงเรียนกีฬาสังกัดสถาบันทางการพลศึกษา

แนวคิดพื้นฐานในการจัดตั้งโรงเรียนกีฬาเริ่มมาจากประเทศจีน โดยประเทศจีนได้ตั้งคณะกรรมการพลศึกษาและการกีฬาแห่งชาติขึ้นเป็นหน่วยงานระดับสูงสุดมีหน้าที่ปฏิบัติงานด้านพลศึกษาและการกีฬาแห่งชาติซึ่งตั้งอยู่ที่กรุงปักกิ่ง มีระดับเทียบเท่ากระทรวงศึกษาธิการ ปฏิบัติงานภายใต้การแนะนำของคณะกรรมการ หน่วยงานนี้จะรับผิดชอบด้านการวางแผนนโยบาย และแผนงาน ตลอดจนงบประมาณของการพลศึกษาและการกีฬาทั่วประเทศ รวมถึงให้การสนับสนุนองค์กรกีฬาระดับชาติ (บำรุง เสียงเพาระดี และคณะ, 2543, หน้า 6)

การพลศึกษาในโรงเรียนจะเน้นถึงความสำคัญของกีฬาและกิจกรรมทางกาย โดยเริ่มตั้งแต่ระดับประถมศึกษา เด็กจะเข้าเรียนเมื่ออายุ 7 ปี ใช้เวลาเรียน 5 ปี นักเรียนต้องเรียน 6 วันต่อสัปดาห์ แบ่งเป็น 2 ภาคการศึกษาต่อปี โปรแกรมพลศึกษาจะรวมถึงการออกกำลังกายตอนเช้า และการออกกำลังกายแต่ละวันให้เหมาะสมกับระดับอายุ และต้องเรียนวิชาพลศึกษาคาบละ 45 นาที จำนวน 2 คาบต่อสัปดาห์ โดยเป็นวิชาบังคับมีกิจกรรมพลศึกษาวันละ 1 ชั่วโมง หลังเลิกเรียน ส่วนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นใช้เวลา 3 ปี มัธยมศึกษาตอนปลาย 3 ปี และต้องเรียน 6 วันต่อสัปดาห์ เช่นเดียวกับระดับประถมศึกษา นักเรียนทุกคนต้องออกกำลังกายตอนเช้าและตอนกลางวันต้องเรียนพลศึกษาคาบละ 50 นาที จำนวน 2 คาบต่อสัปดาห์

นอกจากนี้ ยังมีโรงเรียนพลศึกษานอกเวลาเรียน ซึ่งเป็นโรงเรียนกีฬากระจายอยู่ตามมณฑลต่างๆ โดยรับนักเรียนเข้าเรียนตั้งแต่ชั้นพื้นฐานอายุ 5 - 6 ปี และชั้นสูงไม่เกิน 16 - 17 ปี หลักสูตรประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้น 9 ปี นักเรียนทุกคนต้องอยู่ประจำ กินนอนโดยรัฐบาลเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายให้ และอนุญาตให้กลับไปเยี่ยมบ้านได้สัปดาห์ละ 1 วัน คือวันเสาร์ การเรียนจะเรียนครึ่งวันเช้าเป็นวิชาสามัญโดยเดินทางไปเรียนสมทบกับกับโรงเรียนสามัญที่อยู่ใกล้เคียง

และครั้งวันบ่ายจะกลับมาฝึกซ้อมกีฬาจนถึงเย็น ภายในบริเวณโรงเรียนมีโรงฝึกกีฬา และอุปกรณ์ที่ทันสมัย สามารถฝึกกีฬาได้ตลอดทั้งปี นักเรียนที่จบการศึกษาจากโรงเรียนนี้จะถูกส่งไปศึกษาต่อในระดับสูงต่อไป ดังนั้นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนกีฬาในประเทศไทยจึงเป็นแม่แบบให้แก่โรงเรียนกีฬาของประเทศไทยในเวลาต่อมา ซึ่งจัดเป็น 2 รูปแบบ เช่นเดียวกับประเทศจีน กล่าวคือ

1. โรงเรียนกีฬาแบบเต็มรูปแบบ มี 1 แห่งคือ โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี
2. โรงเรียนกีฬารูปแบบประหยัด มี 10 แห่ง คือ
 - 2.1 โรงเรียนกีฬาจังหวัดขอนแก่น
 - 2.2 โรงเรียนกีฬาจังหวัดอุบลราชธานี
 - 2.3 โรงเรียนกีฬาจังหวัดนครศรีธรรมราช
 - 2.4 โรงเรียนกีฬาจังหวัดนครสวรรค์
 - 2.5 โรงเรียนกีฬาจังหวัดศรีสะเกษ
 - 2.6 โรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทอง
 - 2.7 โรงเรียนกีฬาจังหวัดลำปาง
 - 2.8 โรงเรียนกีฬาจังหวัดชลบุรี
 - 2.9 โรงเรียนกีฬาจังหวัดยะลา
 - 2.10 โรงเรียนกีฬาจังหวัดตรัง

ในการบริหารจัดการโรงเรียนกีฬาแบบเต็มรูปแบบมีการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา จัดการเรียนการสอนทั้งวิชาสามัญและวิชาพลศึกษาและกีฬารวมทั้งการฝึกซ้อมและการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพทางการกีฬาทำให้มีความคล่องตัวในการจัดโปรแกรมการเรียนวิชาต่างๆให้สอดคล้องและเอื้อต่อกันทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ทั้งในเวลาเรียนและนอกเวลาเรียนหรือในบางช่วงเวลาที่จำเป็นต้องมีการเก็บตัวหรือฝึกซ้อมเป็นพิเศษหรือต้องสอนชดเชยสามารถดำเนินการได้สะดวก ส่วนโรงเรียนกีฬารูปแบบประหยัดมีการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจัดการเรียนการสอนเฉพาะวิชาพลศึกษาและการกีฬาส่วนวิชาสามัญเรียนร่วมกับสถานศึกษาสังกัดกรมสามัญ(เดิม) เพื่อเป็นการประหยัดงบประมาณ ด้านบุคลากร อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ในส่วนที่เกี่ยวกับวิชาสามัญ ซึ่งเป็นการแบ่งเบาภาระการจัดการศึกษาในโรงเรียนและเป็นการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นร่วมกัน เพื่อประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน ปัจจุบันนับตั้งแต่ประกาศใช้พระราชบัญญัติพลศึกษา พ.ศ. 2548 ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา ลงวันที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ.

2548 มีผลทำให้โรงเรียนกีฬาสังกัดสถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาซึ่งปัจจุบันมีทั้งหมด จำนวน 11 แห่ง

2.1 หน้าที่และความรับผิดชอบของโรงเรียนกีฬา มีดังนี้

1. จัดการศึกษาตามหลักสูตรระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการสำหรับนักเรียนที่มีความถนัดและความสามารถพิเศษทางการกีฬาให้มีโอกาสได้รับการส่งเสริมและพัฒนาความสามารถทางการกีฬาให้ถึงขีดสูงสุดไปพร้อมกับการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา
2. เตรียมและผลิตนักกีฬาให้มีความสามารถและมีสุขภาพเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติให้ทัดเทียมนานาชาติอารยประเทศ
3. ศึกษา ทดลอง ค้นคว้า วิเคราะห์ และวิจัยเพื่อพัฒนาการกีฬาและนักกีฬาของประเทศ กีฬาเพื่อการแข่งขัน และกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ

2.2 หลักการจัดการศึกษาและลักษณะของโรงเรียนกีฬา

โรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาดำเนินการจัดการเรียนการสอนทั้งวิชาสามัญและพลศึกษาและกีฬาได้นำเทคนิคหลักวิชาการมาบูรณาการใช้ในการเรียนการสอนและการฝึกกีฬาสู่ความเป็นเลิศโดยใช้หลักการทั้งหมด 4 ด้าน

1. หลักวิทยาศาสตร์การแพทย์ โรงเรียนกีฬามีแพทย์ และพยาบาลที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านคอยตรวจรักษา ส่งเสริมและพัฒนาสุขภาพ ตลอดจนการเจริญเติบโตอย่างสม่ำเสมอ
2. หลักการวิทยาศาสตร์การกีฬา โรงเรียนกีฬาจะนำหลักการทางวิทยาศาสตร์การกีฬามาใช้ในการเสริมสร้างสมรรถภาพ การทดสอบสมรรถภาพ การฟื้นฟูสุขภาพ การบำบัด การป้องกันการบาดเจ็บและการพัฒนาความสามารถทางกีฬาโดยมีเครื่องมือและเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีบุคคลที่มีความสามารถประจำอยู่ที่ศูนย์วิทยาศาสตร์การกีฬา
3. หลักการพลศึกษาและการกีฬาโรงเรียนกีฬา ได้นำหลักการด้านพลศึกษาและการกีฬามาใช้ในการฝึกสอนกีฬา โดยมีอาจารย์ผู้สอนที่มีความสามารถ มีความเชี่ยวชาญ และมีผลงานในการฝึกกีฬาในแต่ละชนิดกีฬา ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศรับผิดชอบในการฝึกซ้อม
4. หลักการศึกษาโรงเรียนกีฬาได้จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการเหมือนโรงเรียนทั่วไปทุกประการ โดยมีอาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในแต่ละสาขารับผิดชอบในการสอนโดยสอนในชั้นเรียนและสอนพิเศษที่หอพักใช้อุปกรณ์การสอนและเทคโนโลยีใหม่ๆ ในการสอนอยู่เสมอ มุ่งเน้นให้นักเรียนมีพัฒนาการทั้งทางด้าน

ร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาไปพร้อม ๆ กัน ตามปรัชญาและวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาของชาติ

2.3 ลักษณะของโรงเรียนกีฬา

1. จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ เช่นเดียวกับโรงเรียนทั่วไป
2. เป็นโรงเรียนประจำ (กิน - นอน)
3. นักเรียนทุกคนได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาล ด้านค่าใช้จ่ายทางการศึกษา อาหาร เครื่องนุ่งห่ม การดูแลรักษาและส่งเสริมสุขภาพ อุปกรณ์การเรียนตามความจำเป็น
4. เป็นโรงเรียนสหศึกษา รับนักเรียนทั้งหญิงและชาย

การจัดองค์การบริหารโรงเรียนกีฬา การบริหารงานภายในโรงเรียนกีฬา จำเป็นต้องมีการวางแผนการดำเนินงานมีการจัดระบบที่ดีเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพภายในโรงเรียนจะมีตำแหน่งที่มีหน้าที่สายบริหาร ได้แก่ ผู้บริหาร และรองผู้บริหาร จำนวน 4 ฝ่าย ดังนี้

1. ฝ่ายบริหารงาน ในฝ่ายมี 8 งาน ประกอบด้วย งานสารบรรณ งานการเงินและบัญชี งานบุคคล งานพัสดุและยานพาหนะ งานอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม งานโภชนาการ งานพยาบาลและสวัสดิการ และงานประชาสัมพันธ์

2. ฝ่ายวิชาการ งานในฝ่ายมี 7 งาน ประกอบด้วย งานหลักสูตรและการสอน งานทะเบียนและวัดผล งานห้องสมุด งานนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา งานผลิตตำราและเอกสาร งานวิจัยทางการศึกษา งานประกันคุณภาพทางการศึกษา

3. ฝ่ายแผนงานและบริการชุมชน งานในฝ่ายมี 4 งาน ประกอบด้วย งานวางแผนและพัฒนา งานสารสนเทศและวิเทศสัมพันธ์ งานบริการชุมชน งานส่งเสริมเผยแพร่ศิลปและวัฒนธรรม

4. ฝ่ายพัฒนากีฬา งานในฝ่ายมี 5 งาน ประกอบด้วย งานพัฒนากีฬาสู่ความเป็นเลิศ งานศูนย์วิทยาศาสตร์การกีฬา งานสถิติข้อมูลและทะเบียนกีฬา งานพัฒนากีฬามวลชน งานกายภาพบำบัด

5. ฝ่ายกิจการนักเรียน งานในฝ่าย มี 6 งาน ประกอบด้วย งานพัฒนาบุคลิกภาพ และวินัยนักเรียน งานแนะแนวและงานบริการการศึกษา งานกิจกรรมและนันทนาการ งานหอพักนักเรียน งานวัสดุเครื่องแต่งกายและซักกรีด งานสภานักเรียนและชมรมผู้ปกครอง (กรมพลศึกษา, 2541, หน้า 2)

จากแนวคิดในการจัดตั้งโรงเรียนกีฬาดังกล่าว หากสรุปโดยภาพรวมแล้วนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนกีฬานั้นคือเป้าหมายของการเป็นนักกีฬาระดับชาติ ตามที่โรงเรียนและประเทศชาติ ได้ตั้งเป้าหมายเอาไว้ ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนต่าง ๆ นักเรียนจึงไม่ต้องเสียค่าเล่าเรียนใดๆ ทั้งสิ้น และนอกจากนี้ยังเป็นหน้าที่ของโรงเรียนที่จะต้องบริหารและจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้มาตรฐานเพื่อมุ่งเน้นให้เด็กและเยาวชนที่มีความถนัดและความสามารถพิเศษทางกรกีฬา ให้มีโอกาสได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอัจฉริยภาพแห่งตนให้ถึงขีดสูงสุดไปพร้อมกับการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ซึ่งจะเป็นการสร้างความพึงพอใจให้กับนักเรียนและเกิดแรงจูงใจในการพัฒนาตนเองให้บรรลุเป้าหมายคือการเป็นนักกีฬาระดับชาติต่อไป

3. การจัดการศึกษาในโรงเรียนกีฬา

3.1 ด้านการเรียนการสอน

จากลักษณะการจัดการศึกษาของโรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษาซึ่งเป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเน้นความเป็นเลิศทางกีฬา สถานศึกษาสำหรับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ เพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศในด้านกรกีฬาให้กับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ โดยนักเรียนที่ได้รับการคัดเลือกเข้าศึกษาจะได้รับทุนการศึกษาจากรัฐบาล โดยรูปแบบการจัดการศึกษาเป็นโรงเรียนประจำ จากระเบียบสถาบันการพลศึกษาว่าด้วยการจัดการศึกษาของโรงเรียนกีฬา พ.ศ. 2548 หมวดที่ 6 เรื่องการจัดการศึกษา ได้กำหนดให้โรงเรียนกีฬาแต่ละแห่งจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษา โดยให้จัดหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยให้โรงเรียนกีฬาจัดการศึกษาตามปรัชญาที่กำหนดไว้คือ “มุ่งพัฒนาผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านกีฬา สู่วิชาความเป็นเลิศให้ถึงศักยภาพสูงสุด” โดยมีหลักการจัดการศึกษาของโรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ดังต่อไปนี้

1. เป็นการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มุ่งเน้นความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
2. เป็นการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนจะได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคกัน โดยสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาและเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตโดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ
4. ส่งเสริมให้ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านกีฬาได้พัฒนาไปสู่วิชาความเป็นเลิศให้เต็มศักยภาพสูงสุด

5. ส่งเสริมความรู้ คุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัย นำใจนักกีฬาและเป็นคนดีของสังคม

6. เป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระ เวลา และการจัดการเรียนรู้

7. เป็นหลักสูตรที่จัดการศึกษาได้ทุกรูปแบบ ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์ได้

จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาโรงเรียนกีฬา

ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านกีฬา สู่วิชาชีพด้านกีฬาด้านการกีฬาให้ถึงศักยภาพสูงสุด โดยจัดการศึกษาตามหลักสูตรการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยมีจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาเพื่อให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังต่อไปนี้

1. พัฒนาให้นักเรียนเห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนเองนับถือ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

2. นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียน รักความก้าวหน้า

3. มีความรู้อันเป็นสากล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ มีทักษะและศักยภาพในการจัดการ การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี ปรับวิธีการคิดวิธีการทำงานได้เหมาะสมกับสถานการณ์

4. มีทักษะและกระบวนการโดยเฉพาะทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ทักษะการคิด การสร้างปัญญา และทักษะในการดำรงชีวิต

5. มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการกีฬา เพื่อการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ

6. รักการออกกำลังกาย การเล่นกีฬา และใช้กีฬาในการเสริมสร้างตนเองให้มีสมรรถภาพและบุคลิกภาพที่ดี

7. มีน้ำใจนักกีฬา มีจรรยาบรรณนักกีฬา เป็นแบบอย่างของสังคม และมีความภาคภูมิใจในความเป็นนักกีฬาของท้องถิ่นและประเทศชาติ

8. มีความเข้าใจในประวัติศาสตร์ของชาติไทย มีความภูมิใจในความเป็นคนไทย เป็นพลเมืองดี ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

9. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภาษาไทย ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี กีฬาภูมิปัญญาไทย ทรัพยากรธรรมชาติและพัฒนาสิ่งแวดล้อม

10. มีความรักประเทศไทยและท้องถิ่น มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามให้กับสังคม

3.2 ด้านการฝึกซ้อมกีฬา

จากหลักการของโรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ที่จัดการศึกษาโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านกีฬาสู่ความเป็นเลิศด้านการศึกษาให้ถึงศักยภาพสูงสุด โดยจัดการศึกษาตามหลักสูตรการเรียนการสอน ให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และสถาบันการพลศึกษาได้กำหนดแนวทางในการปฏิบัติในเรื่องการฝึกซ้อมกีฬา ดังต่อไปนี้

1. การฝึกกีฬาของโรงเรียน เริ่มตั้งแต่เวลา 6.00 – 7.30 น. และตั้งแต่เวลา 16.30 – 18.30 น. ในวันจันทร์ – ศุกร์ สำหรับวันหยุดเสาร์อาทิตย์ ให้ฝึกตามเวลานัดหมายของผู้ฝึกสอน
2. การฝึกซ้อมกีฬา ให้นักเรียนปฏิบัติดังต่อไปนี้
 - 2.1 แต่งกายชุดกีฬาให้เรียบร้อยตามระเบียบของโรงเรียนที่กำหนดไว้
 - 2.2 เข้าแถวหน้าหอพัก เพื่อตรวจนับจำนวนความเรียบร้อยก่อนฝึกซ้อม ยกเว้นนักเรียนที่ป่วยหรือได้รับอนุญาต
 - 2.3 นักเรียนทุกคนต้องเชื่อฟังและตั้งใจฝึกซ้อมกีฬาตามที่ครูผู้ฝึกซ้อมกำหนดตามระเบียบแบบแผนอย่างเคร่งครัด
 - 2.4 นักเรียนต้องไม่ออกจากสนามฝึกซ้อมกีฬาก่อนเวลาฝึกซ้อมเสร็จ เว้นแต่จะมีเหตุจำเป็นและได้รับอนุญาตจากครูผู้ฝึกซ้อม
 - 2.5 เมื่อนักเรียนฝึกกีฬาเสร็จให้กลับเข้าหอพัก
 - 2.6 นักเรียนทุกคนต้องตั้งใจฝึกซ้อมกีฬา เพื่อนำชื่อเสียงมาสู่ตนเอง โรงเรียนและประเทศไทย
 - 2.7 นักเรียนโรงเรียนกีฬาต้องเล่นกีฬาในนามโรงเรียนกีฬาหรือในนามของหน่วยงานอื่นที่โรงเรียนอนุญาต หรือเพื่อเป็นตัวแทนของประเทศไทยเท่านั้น
 - 2.8 นักเรียนต้องไม่เข้าแข่งขันกีฬานัดอื่นนอกจากที่ฝึก ยกเว้นได้รับอนุญาตจากโรงเรียนก่อน ในการไปแข่งขันกีฬานอกโรงเรียนให้นักเรียนประพฤติตนให้อยู่ในระเบียบวินัยเชื่อฟังคำสั่งครูผู้ฝึกซ้อมกีฬาอย่างเคร่งครัด และรักษาความเป็นเอกลักษณ์ของโรงเรียนกีฬาให้เป็นที่ประจักษ์แก่สังคม

3.3 ด้านการจัดอาหารและโภชนาการ

อาหารและโภชนาการเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นและมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของทุกคนในทุกเพศวัย เพราะร่างกายต้องการสารอาหารไปใช้ในการสร้างความเจริญเติบโตให้กับร่างกาย และยังเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะช่วยในการพัฒนาอวัยวะต่างๆ ของร่างกาย ตลอดชีวิต อาหารจึงเป็นหัวใจหลักของการมีสุขภาพที่ดีของมนุษย์ทุกคน ดังนั้น การรู้จักเลือกรับประทานอาหารให้ครบ 5 หมู่ หลากหลาย ถูกสุขลักษณะ และมีคุณค่าตามหลักโภชนาการย่อมเป็นพื้นฐานที่สำคัญ ในการพัฒนาสุขภาพและสมรรถภาพของทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นักกีฬา ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่ต้องใช้พลังงาน กำลัง และสมรรถภาพทางกายอย่างมากในการฝึกซ้อมและแข่งขันกีฬา เพื่อให้ได้มาซึ่งชัยชนะและความสำเร็จของตนเอง ดังนั้น ผู้ที่ออกกำลังกายและนักกีฬา จึงควรให้ความสนใจในการรับประทานอาหารมีความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติได้ ถูกหลักโภชนาการ จะทำให้มีภาวะโภชนาการที่ดี มีสมรรถภาพทางกายที่ดี การรับประทานอาหารได้หลากหลายชนิด จะทำให้ได้สารอาหารเพียงพอต่อความต้องการของร่างกาย นักกีฬาจึงควรรับประทานอาหารให้เหมาะสมกับความต้องการของร่างกายของแต่ละคน เพราะในการกำหนดอาหารให้กับนักกีฬาขึ้นอยู่กับอายุ เพศ วัย และระดับการใช้พลังงานเป็นสำคัญ ในการเล่นกีฬาแต่ละประเภท แต่ละอายุนั้น มีการใช้พลังงานที่ไม่เท่ากัน ดังนั้น อาหารที่รับประทานเข้าไปจึงควรแตกต่างกันไปตามประเภทของกีฬา

3.3.1 หลักสำคัญของอาหารนักกีฬา

อาหารสำหรับนักกีฬาเป็นอาหารที่ไม่แตกต่างไปจากคนปกติทั่วไปและมีหลักในการพิจารณาอย่างง่าย ๆ 2 ประการ คือ

- 1) เป็นอาหารที่ให้สารอาหารสำคัญและพอเพียงที่จะทำให้ร่างกายเกิดความแข็งแรง
- 2) เป็นอาหารที่ให้พลังงานเพียงพอกับความต้องการของร่างกายเพื่อให้เกิดความเข้าใจมากขึ้นจึงต้องกำหนดพลังงาน ปริมาณสารอาหารแต่ละชนิดที่สำคัญและจำเป็นสำหรับนักกีฬา

พลังงาน ความต้องการของพลังงานแต่ละคนจะแตกต่างกันไปตามเพศ วัย อายุ น้ำหนักตัว และกิจกรรมที่ปฏิบัติ สำหรับนักกีฬา ชนิดของกีฬา และระยะเวลาของการเล่นกีฬานั้นๆ มีส่วนสัมพันธ์กับพลังงานที่ร่างกายต้องการ

การใช้พลังงานของร่างกาย ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่าง ๆ คือ

1. พลังงานที่ร่างกายต้องการใช้เพื่อการทำงานขออวัยวะต่างๆ ภายในร่างกายเป็นอัตราความต้องการพลังงานพื้นฐานปกติของคนทั่วไป (Basal Metabolism Rate : BMR หรือ Basal Energy Expenditure : BEE) โดยขณะพักร่างกายจะใช้พลังงาน 1 กิโลแคลอรี ต่อ น้ำหนัก 1 กิโลกรัมต่อชั่วโมง ในขณะที่ร่างกายนอนหลับจะลดลงร้อยละ 10

2. พลังงานที่ใช้ประกอบกิจกรรมขึ้นอยู่กับลักษณะของกิจกรรมในชีวิตประจำวัน เพราะกิจกรรมแต่ละประเภทมีความหนักเบาแตกต่างกัน ดังนั้น พลังงานที่ใช้จึงต่างกัน

3. พลังงานที่ใช้เพื่อการเปลี่ยนแปลงสารอาหารภายในร่างกาย (metabolic response of food) พลังงานส่วนนี้จะไม่เปลี่ยนแปลงตามขนาดของร่างกาย และการประกอบกิจกรรมโดยคิดเฉลี่ยเป็นร้อยละ 10 ของพลังงานที่ต้องการขั้นพื้นฐาน ร่วมกับพลังงานในการประกอบกิจกรรม

ความต้องการพลังงานพื้นฐานของคนทั่วไป (Basal Metabolism Rate: BMR) ประมาณ 20-30 กิโลแคลอรี/น้ำหนักตัว 1 กิโลกรัม/วัน และความต้องการพลังงานจะเพิ่มขึ้นตามความหนัก-เบาของกิจกรรมที่จะทำในแต่ละวัน ซึ่งมีการกำหนดเป็นค่าคงที่

ถ้าเป็นคนที่ทำงานหนักอยู่กลางแดดตลอดเวลา เช่น นักกีฬาที่มีการฝึกซ้อมหนัก BMR Factor จะเป็น 2.1 เท่าของความต้องการพลังงานพื้นฐาน ตัวอย่าง นักกีฬาชายน้ำหนักตัว 60 กิโลกรัม และอยู่ระหว่างการฝึกซ้อมหนัก คำนวณหาความต้องการพลังงานต่อวันได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ความต้องการพลังงานของนักกีฬา} &= \text{BMR} \times \text{น้ำหนักตัว} \times \text{BMR Factor} \\ &= 20 \times 60 \times 2.1 \\ &= 3,150 \text{ กิโลแคลอรี} \end{aligned}$$

เพราะฉะนั้น ในระหว่างการฝึกซ้อมหรือเก็บตัว นักกีฬาคนนี้จะต้องได้รับอาหารที่ให้พลังงานวันละ 3,150 กิโลแคลอรี จึงจะเพียงพอสำหรับร่างกายที่จะทำให้แข็งแรง มีพลังกำลังมากพอในการเล่นกีฬาไม่เกิดการอ่อนเพลียหรือหมดแรงในระหว่างแข่งขัน

เมื่อหมดฤดูการแข่งขัน หรือการฝึกซ้อมลดลง การใช้พลังงานของร่างกายในการฝึกซ้อมลดลง ดังนั้น พลังงานที่ได้รับจากอาหารในแต่ละวันจำเป็นต้องลดลงด้วย ถ้าหากไม่มีการลดพลังงานลง รับประทานอาหารในปริมาณเท่าเดิม พลังงานส่วนเกินที่ร่างกายได้รับจะเกิดการสะสมไว้ตามส่วนต่างๆ ของร่างกายในระยะเวลานานปัญหาที่จะตามมาก็คือ นักกีฬาผู้นั้นจะมีน้ำหนักตัวเบาขึ้นและอ้วนในที่สุด ซึ่งเป็นปัญหาที่นักกีฬาหลายคนต้องประสบ เพราะไม่เข้าใจเกี่ยวกับการบริโภคอาหารที่ถูกต้องนั่นเอง

3.3.2 อาหารสำหรับนักกีฬา

ในการเก็บตัวนักกีฬา เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักกีฬามีสมรรถภาพทางกาย สมบูรณ์ที่สุดในวันแข่งขัน การรับประทานอาหารที่ถูกต้องจะช่วยให้นักกีฬาได้พัฒนาความสามารถเต็มที่ ฉะนั้นต้องคำนึงถึงอาหารก่อนการแข่งขัน ระหว่างการแข่งขัน และหลังการแข่งขัน ดังนี้

อาหารก่อนการแข่งขัน

- 1) รับประทานอาหารก่อนการแข่งขัน 2 - 3 ชั่วโมง เพื่อป้องกันอาการจุกเสียด
- 2) รับประทานอาหารที่มีไขมันต่ำ คาร์โบไฮเดรตสูงในแต่ละมื้อ จะช่วยรักษากลายโคเจนที่สะสมในกล้ามเนื้อและตับในระดับที่เหมาะสม
- 3) หลีกเลี่ยงอาหารที่มีไขมันและโปรตีนสูง เพราะจะทำให้ย่อยยาก
- 4) หลีกเลี่ยงอาหารรสเค็มจัด เพราะจะทำให้กระหายน้ำในขณะแข่งขัน
- 5) ถ้าแข่งขันน้อยกว่า 1 ชั่วโมง ควรรับประทานอาหารคาร์โบไฮเดรต ที่ได้มาจากพวกแป้ง ขนมปัง และกล้วย แต่ถ้าแข่งขันนานกว่า 1 ชั่วโมง ควรรับประทานอาหาร ข้าวโอ๊ต แอปเปิ้ล เพราะจะมีกลัยซีมิก อินเด็กซ์ต่ำ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพขณะออกกำลังกายหรือแข่งขันได้นาน
- 6) ก่อนแข่งขัน 15 - 20 นาที รับประทานอาหารที่มีกลัยซีมิกอินเด็กซ์สูง เช่น ขนมหวานและเครื่องดื่มนักกีฬา อาจเกิดผลดีกับบางคนทำให้เพิ่มประสิทธิภาพในการแข่งขัน แต่บางคนอาจเป็นผลเสียทำให้น้ำตาลในเลือดต่ำหมดแรงได้

อาหารและน้ำระหว่างการแข่งขัน(ออกกำลังกาย)

การออกกำลังกายที่ยาวนานกว่า 30 นาที ร่างกายสามารถใช้อาหารที่เรา รับประทานอาหารเข้าไปมาใช้งานได้เพียงพอ โดยไม่ต้องรับประทานอาหารขณะออกกำลังกาย แต่ถ้าออกกำลังกายที่นานกว่า 60 นาที ต้องรักษาความสมดุลของน้ำและคาร์โบไฮเดรตให้เหมาะสม โดยการดื่มน้ำให้พอเหมาะกับน้ำที่เสียไปและรับประทานคาร์โบไฮเดรตเพื่อการ คงสภาพในการใช้พลังงาน และระดับน้ำตาลในเลือดในการออกกำลังกายต้องการพลังงาน 100 - 300แคลอรีของ คาร์โบไฮเดรต หรือ 0.5 กรัมต่อน้ำหนักตัว (ปอนด์) เช่น น้ำหนักตัว 15 ปอนด์ จะต้องการ คาร์โบไฮเดรตเท่ากับ $15 \times 0.5 = 7.5$ กรัมของคาร์โบไฮเดรตทุกๆ ชั่วโมงของการออกกำลังกาย ขณะออกกำลังกายหรือการฝึกซ้อมกีฬาควรดื่มน้ำ 3 - 4 ออนซ์ทุก 10 - 15 นาที ถ้าออกกำลัง กายหนักมากขึ้นควรดื่มน้ำ 8 ออนซ์ทุก 15 - 20 นาที เครื่องดื่มสำหรับนักกีฬาควรเป็นของเหลว ที่มีน้ำและเกลือแร่เป็นส่วนประกอบ แต่อาจจะไม่มีความจำเป็น ถ้าการออกกำลังกายไม่หนักหรือ

นานเกินไป ขณะที่ออกกำลังกายที่ความหนัก 75 เปอร์เซ็นต์ พลังงานจะถูกผลิตโดยกล้ามเนื้อ และจะทำให้เกิดความร้อนในร่างกายมากกว่า 40 องศาเซลเซียส เหงื่อจะถูกขับออกมาเพื่อป้องกัน ความร้อนสูงของร่างกายในสภาพอากาศร้อนหรือเย็น การเสียเหงื่อ 1 ลิตร จะใช้พลังงาน 600 แคลอรี ในแต่ละวันเราจะเสียเหงื่อ 2-6 ลิตร ซึ่งขึ้นอยู่กับความหนักและความนานของการออกกำลังกาย การเสียน้ำในร่างกาย 2 เปอร์เซ็นต์ และเพิ่มอัตราการเสี่ยงต่อการเกิดเป็นลมร้อน (Heat Stroke) ฉะนั้น นักกีฬาจึงควรดื่มน้ำก่อนออกกำลังกายหรือเล่นกีฬา ดื่มน้ำเป็นระยะ ๆ ขณะออกกำลังกายหรือเล่นกีฬา หรือเมื่อรู้สึกกระหายน้ำและดื่มน้ำหลังเสร็จสิ้นการออกกำลังกาย หรือเล่นกีฬาเพื่อให้ร่างกายฟื้นตัวเร็วขึ้น

อาหารหลังการแข่งขัน (ออกกำลังกาย) ในการออกกำลังกายที่หนักและบ่อยครั้งควรคำนึงถึงการชดเชยน้ำทันที หลังการออกกำลังกาย ที่ทำให้สูญเสียน้ำและเกลือแร่ อาจจะเป็น น้ำเปล่า น้ำผลไม้ หรืออาหารที่มีน้ำมากๆ ส่วนการรับประทานคาร์โบไฮเดรตควรเริ่มภายใน 15 นาทีหลังการออกกำลังกายเสร็จสิ้นลงถ้าานานกว่านั้น กลัยโคเจนที่สะสมอาจไม่กลับคืนมาอย่างรวดเร็วได้และร่างกายต้องการคาร์โบไฮเดรตสูงและเครื่องดื่ม จะเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับฟื้นตัวของร่างกายจากการออกกำลังกาย เราสามารถรับประทานโปรตีนร่วมกับคาร์โบไฮเดรตเป็นอาหาร สำหรับฟื้นตัวหลังการออกกำลังกายได้ เพราะโปรตีนจะคล้ายกับคาร์โบไฮเดรตที่ช่วยในการกระตุ้นการสร้างอินซูลิน เพิ่มน้ำตาลในเลือดเข้าไปในกล้ามเนื้อ เป็นการเสริมสร้างกลัยโคเจนสะสมเนื้อและนมไขมันต่ำ เป็นอาหารที่ดีแต่ไม่ควรรับประทานมากเกินไป นอกจากนั้น โปรตีนยังช่วยซ่อมแซมและสร้างการเจริญเติบโตเซลล์ต่างๆ อีกด้วย จึงควรรับประทานโปรตีนร้อยละ 15 ของอาหารในแต่ละวัน ผู้ที่ออกกำลังกายและเล่นกีฬาก็ควรสนใจด้านโภชนาการเพราะสารอาหารชนิดต่างๆ ที่ผลต่อประสิทธิภาพของการออกกำลังกายและเล่นกีฬา เพื่อให้ร่างกายมีสุขภาพสมบูรณ์และแข็งแรง นักกีฬาก็ควรนำความรู้ด้านโภชนาการไปปฏิบัติควบคู่กับการฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอ จะทำให้มีโอกาสได้รับชัยชนะมากขึ้นในการแข่งขัน

3.4. ด้านการจัดหอพัก

เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าหอพักนักเรียนเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ช่วยให้โรงเรียนกีฬาสังกัดสถาบันการศึกษาบรรลุเป้าหมายในการผลิตนักเรียนกีฬาอย่างมีคุณภาพ โดยทั่วไปการจัดการหอพักเพื่อให้นักเรียนกีฬามีที่พักอาศัยที่มีความสะอาดสบายและปลอดภัย สามารถส่งเสริมพัฒนาการในด้านต่างๆ ของนักเรียนกีฬาได้ตามวัตถุประสงค์ของหอพักนักเรียน

สำเนาวิ ขจรศิลป์ (2539, หน้า 59 - 160) กล่าวว่า ที่พักอาศัยเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์ในยุคก่อนกำเนิดของโรงเรียนในทวีปยุโรป โรงเรียนในสมัยนั้นยัง

ไม่ได้จัดหอพักไว้บริการนักเรียน ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่ซึ่งเดินทางมาจากเมืองต่างๆจึงต้องเช่าที่พักอาศัยอยู่ใกล้โรงเรียนเพื่อสะดวกในการเดินทาง นักเรียนที่หาหอพักไม่ได้ก็ต้องกางเต็นท์พักอาศัยอยู่ในบริเวณโรงเรียน เมื่อความเจริญทางวิทยาการมีมากขึ้นจึงได้จัดสร้างหอพักขึ้นภายในโรงเรียน โดยมีอาจารย์เป็นผู้ดูแลอบรมสั่งสอนอย่างใกล้ชิดทั้งทางด้านวิชาชีพและทักษะทางสังคม ตลอดจนการอบรมด้านอุปนิสัยและศีลธรรม เนื่องจากหอพักเป็นสภาพแวดล้อมที่มีความสำคัญต่อนักเรียนมากในแต่ละวันนักเรียนได้ใช้เวลาอยู่ในบริเวณหอพักมากกว่าสถานที่อื่น ๆ ได้เล็งเห็นความสำคัญของหอพักนักเรียนจึงได้จัดหอพักนักเรียนให้เป็นที่พักอาศัยที่มีความสะดวกสบายมีสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอน และพัฒนานักเรียนในด้านต่างๆให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์

3.4.1 วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งหอพักนักเรียน

ทองเรือน อมรัชกุล (2535, หน้า 11) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการบริการอาหารและหอนอน (Food and Housing Service) ว่ามีวัตถุประสงค์ในการบริการอาหารและหอนอน ดังนี้

1. เพื่อจัดให้นักเรียนได้มีสถานที่สำหรับรับประทานอาหารและใช้เป็นที่พักอาศัยตลอดระยะเวลาศึกษาอยู่ในโรงเรียน โดยเสียค่าใช้จ่ายถูกต้องตามควรแก่อัตรา
2. เพื่อจัดให้สถานศึกษาที่กินอยู่หลับนอนของนักเรียน เป็นแหล่งที่ก่อให้เกิดความเจริญงอกงามและพัฒนาการของนักเรียนในด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกายและจิตใจ
3. เพื่อจัดให้บริการอาหารและหอนอน เป็นห้องทดลองสำหรับการเรียนรู้อย่างแท้จริงเพื่อสร้างนิสัยในการ “รู้จักกินรู้จักอยู่” ให้กับนักเรียน ซึ่งเป็นคุณลักษณะประจำตัวตลอดไป
4. เพื่อช่วยให้หลักสูตรของโรงเรียนได้เกิดมีการบูรณาการทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติ อันจะเป็นประโยชน์โดยตรงแก่นักเรียน
5. เป็นศูนย์กลางที่จะให้นักเรียน ตลอดจนผู้จัดการหอพักปะแลงเปลี่ยนความรู้ ทัศนะประสบการณ์ซึ่งกันและกัน

ดีโคสเตอร์และมาเบล (De Coster and Mable, 1974, pp. 65-72 อ้างอิงใน สำเนาฯ ขจรศิลป์, 2539, หน้า 162) ได้เสนอรูปแบบของวัตถุประสงค์ทั่วไปของการจัดหอพักนักเรียนโดยแยกหน้าที่ในการดำเนินการบริหารงานหอพักของเจ้าหน้าที่/ฝ่ายคือ ฝ่ายที่ปรึกษาและฝ่ายจัดการซึ่งทั้งสองฝ่ายนี้จะบริหารงานได้ดีต้องเข้าใจวัตถุประสงค์หลักของการจัดตั้งหอพักว่าจะบริหารงานอย่างไรจึงจะบรรลุความต้องการทั้ง 5 ระดับของนักเรียนได้ดังนี้

- ระดับที่ 1 จัดสภาพแวดล้อมและอาคารที่พักอาศัยที่สะดวกสบายและปลอดภัย
- ระดับที่ 2 จรรโลงสภาพแวดล้อมทางด้านอาคารที่พักอาศัยให้อยู่ในสภาพที่ดี
- ระดับที่ 3 ก่อให้เกิดโครงสร้างการอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะ

ระดับที่ 4 พัฒนาสภาพแวดล้อมของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน

ระดับที่ 5 ให้บุคคลได้มีโอกาสเติบโตและพัฒนาตามศักยภาพแห่งตน

โดยฝ่ายจัดการจะดำเนินการรับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดที่พักอาศัยและอาคาร ส่วนฝ่ายที่ปรึกษาจะประกอบไปด้วยคณะที่ปรึกษาหอพัก ซึ่งมีหน้าที่ในการแนะนำจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนานักเรียน ทั้งสองฝ่ายจะต้องทำงานร่วมกันอย่างมีระบบจะทำให้วัตถุประสงค์ทั้ง 5 ระดับ นี้ผสมผสานกลมกลืนกันอย่างต่อเนื่อง และนักเรียนจะมีความต้องการในแต่ละระดับ แตกต่างกันความสำเร็จในขั้นใดขั้นหนึ่ง ขึ้นอยู่กับความสำเร็จที่นักเรียนได้รับความต้องการของคน ระดับต้นๆ เช่น นักเรียนจะไม่เกิดความสนใจต่อการศึกษาและวัฒนธรรมมากขึ้น ถ้านักเรียนยังได้ ยืนเสียงรบกวนอยู่ตลอดเวลาในที่พักอาศัยของตน หรือถ้าเขาได้รับการตอบสนองในด้านอาคาร สถานที่ที่อาศัยไม่ดี เป็นต้น

มุลเลอร์ (Mueller, 1961, p. 265 อ้างอิงในสำเนาวี ชจรศิลป์, 2539, หน้า 161) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการจัดหอพักนักเรียนไว้ ดังนี้

1. เพื่อให้เป็นที่พักอาศัย ซึ่งนักเรียนต้องมีที่หลับนอน ที่รับประทานอาหารที่มีความสะอาดสวยงามไม่ห่างไกลจากชั้นเรียนและหอสมุดมาก
2. เพื่อส่งเสริมการศึกษาเล่าเรียน ซึ่งหอพักควรจัดสถานที่อุปกรณ์และจัดสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการศึกษา
3. เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ โดยการจัดสิ่งแวดล้อม และจัดฝึกอบรมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ในสิ่งที่ไม่สามารถเรียนรู้ในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ทักษะการอยู่ร่วมกัน ทักษะทางสังคม การควบคุมอารมณ์ และการรับผิดชอบตนเอง ซึ่งเป็นการส่งเสริมพัฒนาการด้านวุฒิภาวะของนักเรียน

3.4.2 การให้บริการและสวัสดิการของหอพักนักเรียน

ทองเรียน อมรัชกุล (2535, หน้า 10) ให้ความเห็นเกี่ยวกับการให้บริการสวัสดิการแก่นักเรียนว่าจะต้องให้นักเรียนมีที่อยู่หลับนอนอย่างถูกสุขลักษณะและปลอดภัย ถือเป็นสิ่งสำคัญอันดับแรกทุกหอพักนักเรียนจะต้องจัดให้มีกิจกรรมทางสังคม มียาสามัญประจำบ้านห้องรับแขก ห้องนั่งเล่นพร้อมเครื่องรับวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และน้ำดื่ม นอกจากนี้ในห้องนั่งเล่นกีฬาของหอพักก็จะมีอุปกรณ์ครบครัน ในทำนองเดียวกัน ห้องสมุดประจำหอพักก็มีหนังสือของหอพักที่จะใช้ค้นคว้าได้พอสมควร สำหรับทางด้านความเป็นอยู่ของนักเรียนควรจะมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎเกณฑ์ข้อบังคับ รวมทั้งนโยบายความเป็นอยู่ ภายในหอพัก ซึ่งอาจจัดตั้งในรูปแบบคณะกรรมการประจำหอพักเพื่อการปกครองตนเอง ทั้งจัดงานในหอพักให้เป็นระบบ (System Approach)

รวมทั้งมีการจำแนกลักษณะงาน (Job Description) ของเจ้าหน้าที่และกรรมการแต่ละชุดให้เด่นชัด

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2535, หน้า 24) กล่าวว่าหอพักควรจัดให้สวยงาม เป็นระเบียบ สะอาด มีของใช้ที่ดีสวยงาม เสริมรสนิยม มีกฎระเบียบ กฎเกณฑ์ที่ทุกคนเคารพ มีความสะดวกสบาย สนับสนุนความเป็นตัวของตัวเองได้ดี

จำริญ ญ ระนอง (2536, หน้า 38) ได้เสนอให้หอพักนักเรียนที่จัดสภาพแวดล้อม ด้านกายภาพ เช่น ห้องน้ำ ห้องส้วม ห้องทำกิจกรรม ห้องอ่านหนังสือ ห้องนอน โต๊ะ เตียง โรงอาหาร ที่นั่งเล่นและสนามกีฬา จะต้องจัดให้สะอาดสวยงามตามควรแก่สภาพ และให้เกิดความเหมาะสมที่จะเอื้ออำนวยให้เกิดบรรยากาศการศึกษาไม่ให้เกิดพัฒนาการไปในทางที่ไม่ดี และไม่ขัดขวางต่อการพัฒนาการที่เหมาะสมส่วนสภาพแวดล้อมทางด้านชีวภาพ ได้แก่ เพื่อนร่วมห้อง เพื่อนร่วมหอภารโรง พฤติกรรมของตนเอง และเพื่อนร่วมหอจะต้องมีอิสรภาพ เสรีภาพ ที่เหมาะสมไม่มาก จนถึงขั้นทำลายเสรีภาพของผู้อื่นหรือเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น

เยาวลักษณ์ คัดโนภาส (2543, หน้า 13) ได้กล่าวไว้ว่า สำหรับหอพักในประเทศไทยนั้นจะจัดห้องสมุด Common Room ห้องปฐมพยาบาล ไว้ตามหอพักแต่สภาพของสถานที่ดังกล่าวยังต้องการเอาใจใส่ดูแลปรับปรุงอีกมาก เช่น หนังสือในห้องสมุดมีน้อยห้องเล็กคับแคบ ห้องปฐมพยาบาลที่ยังจัดได้ไม่เหมาะสมเท่าที่ควร อนามัยหอพักจึงเป็นสิ่งที่คำนึงมากในการจัดหอพักต่อไปในอนาคตแต่หอพักส่วนมากก็ได้พยายามจัดสนามกีฬาสถานที่เล่นกีฬาประเภทต่างๆ ให้นักศึกษาได้ใช้เวลาว่าง ซึ่งก็ยังไม่เพียงพอกับความต้องการ แต่ทั้งนี้ เยาวลักษณ์ ได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่าบริการอีกด้านหนึ่งที่สำคัญและเป็นที่ต้องการของนักเรียนมากแต่หอพักอาจไม่เห็นความสำคัญหรือมองข้ามไป คือ สวนหย่อม และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจบริเวณหอพัก

3.4.3 การจัดกิจกรรมของหอพักนักเรียน

ฟิตเจอร์ลาสและคณะ (Fitzgerald and Others, 1992, p.235 อ้างอิงในวัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, 2535, หน้า 22) ได้ให้ความเห็นว่ากิจกรรมที่ควรจะได้สร้างบรรยากาศทางวิชาการขึ้น โดยการนำคณาจารย์เข้ามาพักอาศัยร่วมกันนักเรียนในหอพักจัดห้องสมุด ห้องเรียน จัดนิทรรศการและการแสดง การอภิปราย โครงการและกิจกรรมดังกล่าวควรมีการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมอยู่เสมอ โดยผู้บริหารหอพักอาจไปศึกษางานจากหอพักอื่นหรือเชิญบุคคลภายนอกเข้ามาสังเกตและแสดงความคิดเห็นเป็นต้น และสิ่งที่ควรคำนึงอย่างยิ่งต่อการจัดกิจกรรมภายในหอพัก คือ กิจกรรมที่มีคุณค่าที่สุด ซึ่งสามารถชักจูงให้ผู้พักอาศัยได้มีส่วนร่วมด้วยความต้องการของตนเอง กิจกรรมต่างๆ จึงต้องเปลี่ยนแปลงไปตามความต้องการของผู้พักอาศัย ถ้ากิจกรรมใดมีผู้สนใจน้อยลง อาจจะต้องจัดกิจกรรมใหม่ขึ้นแทนกิจกรรมดังกล่าวแต่การเปลี่ยนแปลงกิจกรรม

ไม่ควรเน้นไปในลักษณะของการลดกิจกรรมทางวิชาการลงหรือสร้างความสนุกสนานเพื่อตอบสนองต่อความต้องการเพียงชั่วคราวแก่ผู้พักอาศัยซึ่งผิดไปจากวัตถุประสงค์ของหอพักที่ต้องการพัฒนาสติปัญญาและความสามารถของบุคคลเพื่อให้ผู้ใหญ่ที่มีวุฒิภาวะอย่างสมบูรณ์ในสังคม นอกจากนั้นแล้วการสื่อสารในหอพักก็เป็นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งในการแจ้งหรือประกาศข่าวให้ผู้พักอาศัยได้ทราบถึงกิจกรรมและความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในหอพัก

จํารูญ ณ ระนอง (2536, หน้า 4) ได้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมในหอพักว่ากิจกรรมในหอพักที่จัดขึ้นต้องสามารถพัฒนาการเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดีส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานของตนเอง ส่วนรวมและสังคม กิจกรรมบางส่วนที่นักเรียนไม่สามารถเป็นผู้จัด ทางหอพักควรจะเป็นผู้จัดแทนโดยให้นักเรียนเป็นส่วนร่วมในการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้จากการดำเนินงาน เพื่อให้ได้เกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน กิจกรรมใดที่นักเรียนสามารถจัดขึ้นทางหอพักควรให้การสนับสนุน รวมทั้งให้คำปรึกษาแนะนำ ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1. กิจกรรมที่ทางหอพักจัดให้ เช่น การปฐมนิเทศ บัณฑิตนิเทศ อบรมเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพ ศีลธรรม จริยธรรม อบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการบริหารองค์การแก่นักเรียน หากสามารถให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมสนับสนุน เพื่อจะได้ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้การปฏิบัติงานและวิธีการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอน

2. กิจกรรมที่นักเรียนเป็นผู้จัด เช่น ใต้ฟ้าที่ กีฬา รื่นเริง สังสรรค์ เสียร์ ดนตรี บริการสังคม บำเพ็ญประโยชน์ พัฒนาหอพักและกิจกรรมที่เสริมสร้างจริยธรรมแก่นักเรียน ศิลปวัฒนธรรมด้านต่าง ๆ เช่น ไหว้ครู สงกรานต์ ลอยกระทง ปีใหม่ การเป็นตัวแทนของสถานศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรมสำคัญ ๆ ของสถานศึกษา รวมทั้งกิจกรรมเสริมหลักสูตรทางด้านวิชาการ เช่น การจัดให้มีการติวในบางวิชาเชิญวิทยากรมาให้ความรู้วิชาการ การจัดทัศนศึกษา เป็นต้น

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2535, หน้า 23) ได้แบ่งกิจกรรมที่จัดขึ้นในหอพักดังนี้

1. กิจกรรมส่งเสริมการรับผิดชอบร่วมกัน และฝึกความเป็นประชาธิปไตยซึ่งหอพักควรที่จะสนับสนุนให้มีการเลือกหัวหน้านักเรียน ประจำหอพัก เพื่อจะได้ช่วยดูแลความเป็นอยู่ของสมาชิกภายในหอพัก มีการประชุมปรึกษาหารือที่จะจัดกิจกรรมต่างๆ ในหอพัก เช่น การจัดฉายสารคดีต่างๆ ในวันสุดสัปดาห์ ซึ่งอาจจะให้ฟรีหรือให้ช่วยค่าใช้จ่ายบ้างเล็กน้อย

2. กิจกรรมส่งเสริมกีฬา หอพักควรจัดอุปกรณ์และสถานที่สำหรับเล่นกีฬาไว้โดยหาอาสาสมัครที่จะช่วยสอนกีฬาต่าง ๆ ให้ เช่น จัดห้องไว้สำหรับฝึกกายบริหาร โยคะ หรือ

กิจกรรมเข้าจังหวะ ควรมีสนามเทนนิส สนามบาสเกตบอล วอลเลย์บอล เพื่อให้ได้นักเรียนออกกำลังกาย

3. กิจกรรมส่งเสริมวิชาการ หอพักอาจจัดห้องสำหรับศึกษา มีห้องสมุดที่มีหนังสือที่จำเป็น มีอุปกรณ์โสตทัศนศึกษาไว้ให้นักเรียนยืมเครื่องบันทึกเสียงจากอาจารย์มาฟังได้หรือ อาจจะมีห้องสำหรับดูวิดีโอ ทำให้นักเรียนได้มีโอกาสทบทวนวิชาที่ได้ศึกษานอกชั้นเรียนได้ นอกจากการจัดสถานศึกษาที่ให้เอื้ออำนวยต่อการศึกษาแล้วกิจกรรมส่งเสริมวิชาการอาจจัดได้ในรูปแบบต่าง ๆ กัน เช่น เชิญวิทยากรมาพูดในหัวข้อต่างๆ ในหอพักหรือบริเวณใกล้เคียง หอพักสอนซ่อมเสริมในบางวิชาที่นักเรียนเรียนอ่อนอย่างต่อเนื่อง หรือ สอนทบทวนบางวิชาที่ค่อนข้างยากเป็นครั้งคราว

4. กิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ความสามารถพิเศษเฉพาะตัว เช่น กิจกรรมดนตรีกิจกรรมละคร กิจกรรมศิลปะ หรือกิจกรรมราตรีต่างๆ เพื่อให้ผู้อยู่ในหอซึ่งมาจากภูมิภาคต่างๆ กัน ได้รู้จักขนบธรรมเนียมประเพณีของจังหวัดที่แตกต่างกันไป ทั้งอาหาร เพลง การแต่งกาย การละเล่น ศิลปะฟ้อนรำ ฯลฯ

5. กิจกรรมส่งเสริมระเบียบวินัย เช่น ฝึกการหนีไฟ กิจกรรมเปิดหอ สนับสนุนให้มีการประกวดแต่งห้องพักด้วยวัสดุราคาถูก แต่สวยงาม สะอาดและเป็นระเบียบ นอกจากนี้อาจจะให้หัวหน้าประจำหอพักคอยสอดส่องดูแล ตักเตือนและมีการประชุมข้อคิดเห็น รับฟังความคิดเห็นกันในด้านระเบียบวินัยและการสร้างวินัยในตนเอง

6. กิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ เพื่อปลูกฝังนิสัยการเสียสละ และการนึกถึงผู้อื่นเพื่อจะได้เป็นบุคคลที่ถึงประสงค์ของสังคม กิจกรรมที่ให้ได้ดีคือ กิจกรรมทำสวนรอบหอพัก กิจกรรมตกแต่งหอ กิจกรรมปลูกต้นไม้รอบบริเวณหอพัก กิจกรรมทำความสะอาดรอบ ๆ บริเวณหอพักและกิจกรรมอื่น ๆ ที่นักเรียนมีความถนัดและสนใจ

สำหรับการจัดหอพักให้กับนักเรียนโรงเรียนกีฬาสังกัดสถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้มีประกาศสถาบันการพลศึกษาเรื่อง การอยู่หอพัก พ.ศ. 2549 เพื่อเป็นการอยู่อาศัยในหอพักของนักเรียนโรงเรียนกีฬา ดังต่อไปนี้

1. บุคคลผู้มีสิทธิเข้าพักโรงเรียนกีฬา ได้แก่ นักเรียนของโรงเรียนกีฬา ข้าราชการโรงเรียนกีฬา และบุคคลอื่นที่ผู้อำนวยการโรงเรียนกีฬาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายอนุญาต

2. การให้บุคคลเข้า - ออกจากหอพักของโรงเรียนกีฬาให้ถือคำสั่งผู้อำนวยการโรงเรียนกีฬาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นเด็ดขาด

3. ระเบียบการปฏิบัติในการอยู่หอพักโรงเรียนกีฬา

- 3.1 ห้ามนำสิ่งของที่ผิดกฎหมายหรือยาเสพติดเข้ามาบริเวณหอพัก
- 3.2 ห้ามดื่มสุรา สูบบุหรี่ และเล่นการพนันภายในหอพัก
- 3.3 ห้ามนำบุคคลภายนอกเข้ามาพักไม่ว่าจะด้วยกรณีใด ๆ
- 3.4 ห้ามกระทำการใดๆที่อาจก่อให้เกิดความเดือดร้อน รำคาญแก่ผู้อื่นหรือก่อ
- 3.5 ให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของโรงเรียนกีฬา
- 3.6 ห้ามประกอบอาหารภายในหอพัก นอกจากจะได้รับอนุญาตเป็นรายกรณี
- 3.7 ห้ามใช้เครื่องไฟฟ้าภายในหอพัก นอกจากจะได้รับอนุญาตเป็นรายกรณี
- 3.8 ช่วยกันรักษาความสะอาดภายในหอพัก บริเวณห้องน้ำ ห้องส้วม โดยทิ้ง
- 3.9 เศษอาหาร ขยะ เศษวัสดุเหลือใช้ในที่ที่จัดไว้ให้ และไม่กระทำการใดๆที่

จะก่อให้เกิดความสกปรกภายในหอพัก

- 3.10 ใช้ไฟฟ้า พัดลม และน้ำให้ใช้อย่างประหยัด เมื่อเลิกใช้แล้วต้องปิดทุกครั้ง
- 3.11 ใช้วาจาสุภาพ ไม่หยาบคาย ไม่ส่งเสียงดัง และกระทำการใดๆให้เกิดเสียงดัง

รบกวนบุคคลอื่น

- 3.12 เมื่อออกนอกห้องพักบริเวณหอ ต้องแต่งกายให้สุภาพเรียบร้อย
- 3.13 หลังจากตื่นนอนทุกวันต้องพับผ้าห่มและจัดที่นอนให้อยู่ในสภาพ

เรียบร้อย

- 3.14 ถอดรองเท้าทุกครั้งเมื่อเข้าหอพักและเก็บรองเท้าไว้ที่ที่จัดไว้ให้
- 3.15 จัดเสื้อผ้าของใช้ส่วนตัว กระเป๋าหนังสือให้อยู่ในสภาพเรียบร้อยอยู่เสมอ
- 3.16 ห้ามใช้เสื้อผ้าหรือของใช้ของคนอื่น
- 3.17 ให้นอนภายในห้องพักที่จัดให้ ห้ามเปลี่ยนที่นอนหรือเข้านอนห้องอื่นโดย

เด็ดขาด

3.18 ห้ามนักเรียนออกจากหอพัก ระหว่างเวลา 20.00 น. – 05.30 น. หรือตามเวลาที่โรงเรียนกำหนด ยกเว้นได้รับอนุญาตแล้ว

- 3.19 ต้องเข้าออกและตื่นนอนตรงตามเวลาที่กำหนด
- 3.20 ปฏิบัติตามคำสั่งของครูผู้ควบคุมหอพักอย่างเคร่งครัด
- 3.21 การเยี่ยมและการรับ - ส่งนักเรียนให้เป็นไปตามประกาศของโรงเรียน

นักเรียนทุกคนต้องมีเงินเก็บส่วนตัวไม่เกิน 100 บาท

4. การเยี่ยมและรับ - ส่งนักเรียน

4.1 ผู้มีสิทธิรับ - ส่งนักเรียนได้แก่

- ผู้ปกครองที่โรงเรียนออกบัตรรับ - ส่งให้ (โดยนักเรียน 1 คน มี

ผู้ปกครองมารับ-ส่งได้ไม่เกิน 4 คน ต้องนำบัตรรับ - ส่งมาแสดงด้วยทุกครั้ง

- การรับ - ส่งนักเรียนกรณีพิเศษต้องได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการกีฬา

หรือผู้ได้รับมอบหมาย

4.2 ข้อปฏิบัติในการรับ - ส่งนักเรียน

- นักเรียนกลับบ้านตามกำหนดวันเวลาที่โรงเรียนกำหนด
- ผู้ปกครองจะต้องเป็นผู้มารับนักเรียนด้วยตนเองหรือผู้ที่โรงเรียนออกบัตร

รับ-ส่งให้เท่านั้น

- ผู้ปกครองแสดงและมอบบัตรต่ออาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่เวร
- อาจารย์ตรวจสอบบัตรรับ - ส่งพร้อมทั้งบันทึกรายละเอียดลงในบันทึกการรับส่งนักเรียนและลงลายมือชื่อในช่องอาจารย์เวรทุกครั้ง
- ผู้ปกครองรับ-ส่งนักเรียนในที่ที่โรงเรียนจัดไว้ให้และไม่เข้าไปในบริเวณ

หอพักก่อนได้รับอนุญาต

- อาจารย์แจ้งอาจารย์ประจำหอพักเพื่อแจ้งให้นักเรียนเตรียมตัวและมา

พบผู้ปกครอง

- นักเรียนทุกคนต้องแต่งเครื่องแบบนักเรียนทุกครั้งในการรับ - ส่ง
- ผู้ปกครองต้องมาส่งนักเรียนที่โรงเรียนทุกครั้งและต้องเซ็นชื่อส่งพร้อมรับ

บัตรคืน

4.3 การเยี่ยมนักเรียนให้ปฏิบัติดังนี้

- ผู้ปกครองจะมาเยี่ยมนักเรียน ณ โรงเรียนกีฬาให้ถือปฏิบัติดังนี้
- วันราชการ เวลาเยี่ยมนักเรียน ระหว่างเวลา 12.00 – 13.00 น
- วันหยุดราชการ เวลาเยี่ยมนักเรียน ระหว่างเวลา 9.00 – 15.00 น
- ให้ผู้ปกครองเยี่ยมและพบนักเรียนในบริเวณโรงเรียนหรือบริเวณที่

โรงเรียนจัดไว้ให้

4.4 การรับนักเรียนออกจากหอพักเป็นกรณีพิเศษ ให้แจ้งความประสงค์ เหตุผล

และความจำเป็น โดยถือปฏิบัติดังนี้

- วันเวลาราชการให้ติดต่อกับฝ่ายกิจการนักเรียนเพื่อขออนุญาตและทำ

บันทึกขออนุญาตในแบบฟอร์มการรับนักเรียนออกจากหอพักเป็นกรณีพิเศษ

- วันหยุดราชการให้ติดต่ออาจารย์เวรประจำวันหรือผู้ฝึกสอนเพื่อขอ

อนุญาตในแบบฟอร์มการรับนักเรียนออกจากหอพักเป็นกรณีพิเศษและต้องได้รับอนุญาตจาก

ผู้อำนวยการโรงเรียนกีฬาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

- ให้ส่งนักเรียนกลับหอพักตามกำหนดที่ขออนุญาตไว้ แต่ต้องไม่เกินเวลาที่กำหนดไว้ในระเบียบหอพัก (ไม่เกินเวลา 18.00 น.)

3.5 ด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม

3.5.1 ความหมายของคุณธรรมและจริยธรรม

คุณธรรม (Morality) และจริยธรรม (Ethics) เป็นคำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน ทั้งในภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ตามที่บัญญัติไว้ในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 คุณธรรม แปลว่า สภาพคุณงามความดี จริยธรรม แปลว่า ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ ศีลธรรม กฎศีลธรรม

คุณธรรม จริยธรรม คือ ประมวลการประพฤติปฏิบัติที่ดั่งงามทั้งกาย วาจา และจิตใจ โดยถือประพฤติปฏิบัติเป็นนิสัยทั้งต่อตัวเอง ต่อผู้อื่น และต่อสังคมผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม ย่อมเป็นที่พึงประสงค์ของบุคคลและหน่วยงานต่างๆ บุคคลที่มีคุณธรรม จริยธรรมดั่งงาม ซึ่งมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. เป็นผู้ที่มีความพอดี ไม่ขาด ไม่เกินความพอดี คือ ปฏิบัติตนอยู่ในทางสายกลาง ไม่ขาด ไม่เกิน ไม่มาก ไม่น้อย
2. เป็นผู้กระทำด้วยเจตนาดี ด้วยความบริสุทธิ์ใจ และทำไปเพื่อสิ่งที่ดีงาม ไม่ใช่ทำการถูกบังคับ หรือด้วยผลประโยชน์ใด ๆ
3. เป็นผู้ที่มีเหตุผล พอใจที่ได้ปฏิบัติต่อผู้อื่นและเห็นประโยชน์ต่อผู้อื่นเป็นสิ่งสำคัญ
4. เป็นผู้ที่มีมุ่งสันติสุขหรือความสงบ ไม่ใช่มุ่งความสมบูรณ์พูนสุขเป็นที่ตั้ง
5. เป็นผู้ที่มีความพอ รู้จักสละสิทธิทางธรรมชาติ เพื่อเห็นแก่ส่วนรวมและปฏิบัติตามข้อผูกพันและหน้าที่ด้วยความพอเหมาะพอควร
6. เป็นผู้ที่มีนิสัยอันดีงามในการทำหน้าที่ รับผิดชอบต่อหน้าที่และทำหน้าที่อย่างดีที่สุด
7. เป็นผู้สามารถควบคุมแรงกระตุ้นและความยากต่างๆ เอาไว้ได้ด้วยเหตุผล
8. เป็นผู้ที่ปฏิบัติตามกฎ หรือมาตรการทางจริยธรรม ได้เหมาะสมกับกาลเทศะ

อยู่เสมอ

3.5.2 แนวทางการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มีดังต่อไปนี้

1. ให้เรียนวิชาทางสังคมศาสตร์ และพฤติกรรมศาสตร์ ช่วยให้เกิดการพัฒนาจิตใจ
2. การเน้นย้ำให้ครู อาจารย์ และเพื่อนช่วยกระตุ้นความตระหนักต่อสังคม ทั้งในและนอกวิชาเรียน
3. ครู อาจารย์ ต้องประพฤติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน
4. เพื่อนเป็นตัวอย่างที่ดี
5. การจัดโครงการหรือกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อพัฒนาจิตใจโดยตรง
6. การสอดแทรกการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม เข้าไปในเนื้อหา และกระบวนการเรียนการสอนทุกวิชา
7. การสนับสนุนส่งเสริมงานด้านกิจการนักศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม
8. การให้รางวัลและการยกย่อง ชมเชย นักศึกษาที่ทำความดี กระทำตนเป็นประโยชน์แก่สังคม

3.5.3 แนวทางในการประเมินคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

1. ผู้สอนกับผู้เรียนร่วมกันกำหนด คุณธรรม จริยธรรม ที่พึงประสงค์ และควรได้รับการปลูกฝัง หรือแก้ไขโดยเร่งด่วน โดยอาจ กำหนดเป็นบทบัญญัติ เช่น ความซื่อสัตย์ การตรงต่อเวลา การเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน เป็นต้น
2. วางแผนร่วมกับผู้เรียนในการกำหนดเกณฑ์การประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม ว่าจะพิจารณาจากสิ่งใดบ้างในการประเมิน (ตัวบ่งชี้) และ ให้น้ำหนักความสำคัญอย่างไรเป็นรูปธรรม
3. กำหนด / เลือก เครื่องมือและวิธีการ เพื่อใช้ในการประเมิน คุณธรรม จริยธรรม ของผู้เรียน เช่น การสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน แบบบันทึกผลการสังเกต การประเมินตนเองของผู้เรียน การประเมินโดยเพื่อน การประเมินโดยอาจารย์ผู้สอน แฟ้มสะสมงาน เป็นต้น

4. มาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับโรงเรียนกีฬา สังกัดสถาบันการพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

1. มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน

มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 มีวินัย มีความรับผิดชอบ และปฏิบัติตามหลักธรรมเบื้องต้นของศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 มีความซื่อสัตย์สุจริต

ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 มีความกตัญญูกตเวที

ตัวบ่งชี้ที่ 1.4 มีความเมตตา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละเพื่อส่วนรวม

ตัวบ่งชี้ที่ 1.5 ประหยัดรู้จักใช้ทรัพย์สินของส่วนตนและส่วนรวมอย่างคุ้มค่า

ตัวบ่งชี้ที่ 1.6 ภูมิใจในความเป็นไทย เห็นคุณค่าภูมิปัญญาไทยนิยมไทยและดำรงไว้ซึ่ง

ความเป็นไทย

ตัวบ่งชี้ที่ 1.7 มีน้ำใจนักกีฬา

มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนที่มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 รู้คุณค่าของสิ่งแวดล้อมและตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดจากการ

เปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 เข้าร่วมหรือมีส่วนร่วมกิจกรรม / โครงการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม

มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 มีทักษะในการจัดการและทำงานให้สำเร็จ

ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 เพียรพยายาม ขยัน อดทน และละเอียดรอบคอบในการทำงาน

ตัวบ่งชี้ที่ 3.3 ทำงานอย่างมีความสุข พัฒนางานและภูมิใจในผลงานของตนเอง

ตัวบ่งชี้ที่ 3.4 ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

ตัวบ่งชี้ที่ 3.5 มีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพ สุจริตและหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ตนสนใจ

มาตรฐานที่ 4 มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์

ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ สรุปความคิดรวบยอด คิดอย่างเป็นระบบ และมีการคิดแบบองค์รวม

ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 สามารถคาดการณ์ กำหนดเป้าหมาย และแนวทางการตัดสินใจได้

ตัวบ่งชี้ที่ 4.3 ประเมินและเลือกแนวทางการตัดสินใจ และการแก้ปัญหาอย่างอย่าง

มีสติ

ตัวบ่งชี้ที่ 4.4 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มองโลกในแง่ดีและมีจินตนาการ

มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

ตัวบ่งชี้ที่ 5.1 มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยตามเกณฑ์

ตัวบ่งชี้ที่ 5.2 มีผลการทดสอบรวบยอดระดับชาติเฉลี่ยตามเกณฑ์

ตัวบ่งชี้ที่ 5.3 สามารถสื่อความคิดผ่านการพูด เขียน หรือนำเสนอด้วยวิธีการต่างๆ

ตัวบ่งชี้ที่ 5.4 สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ

ตัวบ่งชี้ที่ 5.5 สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 5.6 มีความสามารถด้านกีฬาที่ถนัดตามเกณฑ์

มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

ตัวบ่งชี้ที่ 6.1 มีนิสัยรักการอ่าน การเขียนและการฟัง รู้จักตั้งคำถามเพื่อหาเหตุผล

ตัวบ่งชี้ที่ 6.2 สนใจแสวงหาความรู้จากแหล่งต่างๆ รอบตัว ใช้ห้องสมุด แหล่งความรู้ และสื่อต่างๆ ได้ทั้งในและนอก

ตัวบ่งชี้ที่ 6.3 สามารถสรุปประเด็นจากการเรียนรู้และประสบการณ์ได้อย่างถูกต้องด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ 7 ผู้เรียนมีสุขนิสัย สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี

ตัวบ่งชี้ที่ 7.1 มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพ ออกกำลังกายสม่ำเสมอ และป้องกันการบาดเจ็บทางกีฬา

ตัวบ่งชี้ที่ 7.2 มีน้ำหนัก ส่วนสูง ตามเกณฑ์และมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์แต่ละชนิดกีฬา

ตัวบ่งชี้ที่ 7.3 ป้องกันตนเองจากสิ่งเสพติดให้โทษและหลีกเลี่ยงสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรงโรคภัยอุบัติเหตุ

ตัวบ่งชี้ที่ 7.4 มีความมั่นใจ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมและให้เกียรติผู้อื่น

ตัวบ่งชี้ที่ 7.5 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อน ครูและผู้อื่น

มาตรฐานที่ 8 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ และลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และกีฬา

ตัวบ่งชี้ที่ 8.1 ชื่นชม ร่วมกิจกรรม และมีผลงานด้านศิลปะ

ตัวบ่งชี้ที่ 8.2 ชื่นชม ร่วมกิจกรรม และมีผลงานด้านดนตรี/นาฏศิลป์

ตัวบ่งชี้ที่ 8.3 ชื่นชม ร่วมกิจกรรม และมีผลงานด้านกีฬา/นันทนาการ

2. มาตรฐานด้านการเรียนการสอน

มาตรฐานที่ 9 ครูมีคุณธรรม จริยธรรม มีวุฒิ/ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ

ตัวบ่งชี้ที่ 9.1 มีคุณธรรมจริยธรรมและปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ

ตัวบ่งชี้ที่ 9.2 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

ตัวบ่งชี้ที่ 9.3 มีความมุ่งมั่นและอุทิศตนในการสอนและพัฒนาผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 9.4 มีการแสวงหาความรู้และเทคนิควิธีการใหม่ รับฟังความคิดเห็น

ใจกว้างและยอมรับการเปลี่ยนแปลง

ตัวบ่งชี้ที่ 9.5 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีทางการศึกษาหรือเทียบเท่าขึ้นไป

ตัวบ่งชี้ที่ 9.6 สอนตรงตามวิชาเอก -โท หรือตรงตามความถนัด

ตัวบ่งชี้ที่ 9.7 มีจำนวนเพียงพอ ทั้งสายสามัญและการกีฬา (หมายรวมทั้งครูและบุคลากรสนับสนุน)

มาตรฐานที่ 10 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้ที่ 10.1 มีความรู้ความเข้าใจเป้าหมายของการจัดการศึกษาและหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตัวบ่งชี้ที่ 10.2 มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล

ตัวบ่งชี้ที่ 10.3 มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้ที่ 10.4 มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 10.5 มีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 10.6 มีการนำผลการประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 10.7 มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำผลไปใช้พัฒนาผู้เรียน

3.มาตรฐานด้านการเรียนการบริหารและจัดการศึกษา

มาตรฐานที่ 11 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 11.1 มีคุณธรรม จริยธรรมและปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ

ตัวบ่งชี้ที่ 11.2 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีวิสัยทัศน์และเป็นผู้นำทางวิชาการ

ตัวบ่งชี้ที่ 11.3 มีความสามารถในการบริหารงานวิชาการและการจัดการ

ตัวบ่งชี้ที่ 11.4 มีการบริหารที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้เกี่ยวข้องพึงพอใจ

มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้าง ระบบการบริหารงาน และพัฒนาองค์กรอย่างเป็นระบบ ครบวงจร

ตัวบ่งชี้ที่ 12.1 มีการจัดองค์กร โครงสร้างและระบบการบริหารงานที่มีความคล่องตัวสูง และปรับเปลี่ยนได้เหมาะสมตามสถานการณ์

ตัวบ่งชี้ที่ 12.2 มีการจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบครอบคลุมและทันต่อ การใช้งาน

ตัวบ่งชี้ที่ 12.3 มีระบบการประกันคุณภาพภายในที่ดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

ตัวบ่งชี้ที่ 12.4 มีการพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

ตัวบ่งชี้ที่ 12.5 ผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้องพึงพอใจผลการบริหารงานและพัฒนาผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 12.6 มีระบบการคัดเลือกนักเรียนเข้าเรียนตามชนิดกีฬา

มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการบริหารและจัดการศึกษาโดยใช้สถานศึกษา เป็นฐาน

ตัวบ่งชี้ที่ 13.1 มีการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 13.2 มีการบริหารเชิงกลยุทธ์ และใช้หลักการมีส่วนร่วม

ตัวบ่งชี้ที่ 13.3 มีคณะกรรมการสถานศึกษา ร่วมพัฒนาสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 13.4 มีรูปแบบการบริหารที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

ตัวบ่งชี้ที่ 13.5 มีการตรวจสอบและถ่วงดุล

มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษามีการจัดหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้ที่ 14.1 มีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น

ตัวบ่งชี้ที่ 14.2 มีรายวิชา / กิจกรรมที่หลากหลายให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความสนใจ

ตัวบ่งชี้ที่ 14.3 มีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ที่ตอบสนองความถนัดและ

ความสามารถของผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 14.4 มีการส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมของการจัดการเรียนรู้และสื่ออุปกรณ์ การเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 14.5 มีการจัดระบบการบันทึก การรายงานผล และการส่งต่อข้อมูลของ ผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 14.6 มีระบบการนิเทศการสอนและนำผลไปปรับปรุงการสอนอย่างสม่ำเสมอ

ตัวบ่งชี้ที่ 14.7 มีการนำแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอน

ตัวบ่งชี้ที่ 14.8 มีการนำวิทยาศาสตร์การกีฬาพัฒนาผู้เรียนตามชนิดกีฬา

ตัวบ่งชี้ที่ 14.9 มีระบบการพัฒนาการกีฬาผู้เรียนเป็นรายบุคคล

มาตรฐานที่ 15 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนอย่างหลากหลาย

ตัวบ่งชี้ที่ 15.1 มีการจัดและพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่เข้มแข็งและทั่วถึง

ตัวบ่งชี้ที่ 15.2 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและตอบสนองความสามารถทางวิชาการ และความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 15.3 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมและตอบสนองความสามารถพิเศษ และความถนัดของผู้เรียนให้เต็มตาม

ตัวบ่งชี้ที่ 15.4 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมค่านิยมที่ดีงาม

ตัวบ่งชี้ที่ 15.5 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านศิลปะ ดนตรี/นาฏศิลป์ และกีฬา/ นันทนาการ

ตัวบ่งชี้ที่ 15.6 มีการจัดกิจกรรมสืบสานและสร้างสรรค์วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาไทย

ตัวบ่งชี้ที่ 15.7 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย

มาตรฐานที่ 16 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติเต็มศักยภาพ

ตัวบ่งชี้ที่ 16.1 มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีอาคารสถานที่ที่เหมาะสม

ตัวบ่งชี้ที่ 16.2 มีการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 16.3 มีการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศทุกรูปแบบที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ด้วยตนเองและการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

ตัวบ่งชี้ที่ 16.4 มีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด พื้นที่สีเขียวและสิ่งอำนวยความสะดวกพอเพียงและอยู่ในสภาพใ้การใช้การได้ดี

ตัวบ่งชี้ที่ 16.5 มีการจัดและใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 16.6 มีเครื่องมือและอุปกรณ์วิทยาศาสตร์ทางการกีฬา

4.มาตรฐานด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 17 สถานศึกษามีการสนับสนุนและใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาในท้องถิ่น

ตัวบ่งชี้ที่ 17.1 มีการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลกับแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาในท้องถิ่น ตัวบ่งชี้ที่ 17.2 สนับสนุนให้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรระดับสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 18 สถานศึกษามีการร่วมมือกันระหว่างบ้าน องค์กรทางศาสนา สถาบัน
ทางวิชาการ และองค์กรภาครัฐและเอกชน เพื่อพัฒนาวิธีการเรียนรู้ในชุมชน
ตัวบ่งชี้ที่ 18.1 เป็นแหล่งวิทยากรในการแสวงหาความรู้และบริการชุมชน
ตัวบ่งชี้ที่ 18.2 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยในประเทศ

สมศักดิ์ พงษ์กี (2546, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องความคาดหวังของผู้ปกครองและ
ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนกีฬา จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อศึกษา
ความคาดหวังของผู้ปกครองและความความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนกีฬา
จังหวัดสุพรรณบุรี โดยศึกษาการจัดการศึกษาใน 7 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรการสอน ด้านครูผู้สอน
การวัดและประเมินผล การสร้างเสริมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและบุคลิกภาพ การฝึกกีฬา
และการจัดสภาพแวดล้อม กลุ่มประชากรเป็นผู้ปกครองและนักเรียนโรงเรียนกีฬา จำนวน 535 คน
ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนกีฬามีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาในด้านการ
เสริมสร้างและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและบุคลิกภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนหลักสูตรการ
สอน ครูผู้สอน การวัดและประเมินผล การฝึกกีฬา และการจัดสภาพแวดล้อม ผู้ปกครองมีความ
คาดหวังในระดับมาก

สุกัญญา ประยูรศรี (2548, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องความพึงพอใจของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ต่อการให้บริการห้องพักของสถาบัน กลุ่ม
ตัวอย่างเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จำนวน 363 คน สุ่ม
ตัวอย่างแบบโควต้า ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยย่อยที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในระดับ
มาก ได้แก่ ความน่าเชื่อถือไว้ใจได้ของเจ้าหน้าที่ห้องพัก การทำความสะอาดของแม่บ้าน และ
ความใกล้ชิดของห้องพักกับอาคารเรียน ส่วนปัจจัยย่อยที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในระดับ
น้อย ได้แก่ เรื่องห้องคอมพิวเตอร์ประจำห้องพัก อินเทอร์เน็ต ชนิดของอุปกรณ์เครื่องมือที่ใช้ และ
สภาพของตู้เสื้อผ้า

ธนารีย์ เพชรรัตน์ (2549, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องความพึงพอใจของนักศึกษาต่อ
สภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการเรียนการสอนของกองงานวิทยาเขตบางนา มหาวิทยาลัยรามคำแหง
กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่สมัครเข้าเรียนเป็นนักศึกษาใหม่ ประจำปีการศึกษา
2549 จำนวน 397 คน สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ ผลการศึกษาพบว่ามีความพึงพอใจด้านอาคาร
สถานที่ในระดับปานกลาง มีความพึงพอใจด้านบรรยากาศที่เอื้อต่อการศึกษาในระดับปานกลาง

มีความพึงพอใจสภาพแวดล้อมด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในระดับปานกลาง และพบว่าเพศของนักศึกษา คณะที่เรียน ลักษณะของการมาเรียน มีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมที่สนับสนุน การศึกษาด้านอาคารสถานที่ ด้านบรรยากาศที่เอื้อต่อการศึกษา และด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักศึกษาที่มีกลุ่มอายุ 20 ปีหรือน้อยกว่า กับกลุ่มอายุ 21 ปีหรือมากกว่า มีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการเรียนการสอนด้านอาคารสถานที่ ด้านบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนการสอน และด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิชัย วงษ์ทอง (2549, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการ ให้บริการด้านกีฬาของวิทยาเขตบางนา มหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจ ของนักศึกษาต่อการให้บริการด้านกีฬาของวิทยาเขตบางนา มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำแนกตาม เพศ อายุ และประเภทของกีฬาที่ชอบเล่นออกกำลังกาย และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของนักศึกษา เกี่ยวกับการบริการด้านกีฬาใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ สนาม สิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการให้ยืมวัสดุอุปกรณ์กีฬา - เกมส์สนทนา การจัดการจัดกิจกรรมนักศึกษาโครงการกีฬา ต่างๆ ด้านบุคลากรผู้ฝึกสอน/ผู้ตัดสิน/ผู้บรรยายอบรมกีฬาและด้านบริการวิชาการ/ประชาสัมพันธ์ ประชากรที่ใช้ศึกษาได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 วิทยาเขตบางนา มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 397 คน พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการให้บริการด้าน กีฬาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และนักศึกษาที่มีเพศ อายุ ประเภทกีฬา แตกต่างกันจะมีความ พึงพอใจต่อการให้บริการด้านกีฬาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุวรรณ สิริชัย (2550, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของนักเรียนที่มี ต่อการให้บริการของหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ เพื่อศึกษาความ พึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการให้บริการของหอพักใน 5 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านการควบคุมนักเรียน ด้านการบริการและสวัสดิการ ด้านกิจกรรมภายในหอพัก และด้าน บุคลากร ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการหอพักโรงเรียน ภ.ป.ร.ราช วิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์โดยรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านการควบคุมนักเรียน ด้านกิจกรรม ภายในหอพักและด้านบุคลากรอยู่ในระดับมาก นอกนั้นนักเรียนมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง นักเรียนที่มีช่วงชั้นต่างกันมีความพึงพอใจจะมีความพึงพอใจต่อการให้บริการหอพักแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านการควบคุมนักเรียน ด้านกิจกรรมภายในหอพักและด้านบุคลากร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01

5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

โปรดี (Brodie, 2006, pp. 375 – 378) ได้ทำการศึกษาเรื่องความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนของนักเรียน จำนวน 505 คน โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีความพึงพอใจกับกลุ่มที่ไม่มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มที่มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนจะประสบความสำเร็จในการเรียนมากกว่ากลุ่มที่ไม่พึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน

โรมีน (Romine, 2007, pp. 139-174) ได้ศึกษาบรรยากาศที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนที่จะช่วยให้เด็กนักเรียนได้เรียนรู้ได้ดีขึ้น โดยสำรวจความคิดเห็นจากอาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยโคโรราโด สหรัฐอเมริกา พบว่า บรรยากาศการสอนที่ทำให้การสอนมีประสิทธิภาพ มีดังนี้

1. ด้านบุคลิกภาพของครู เป็นผู้กระฉับกระเฉง มีอารมณ์ขัน มีความกระตือรือร้น สนใจในวิชาที่ตนสอน
2. ด้านการจัดและการเตรียมการสอน มีการเตรียมการสอนเป็นอย่างดี ชี้แจงให้นักเรียนมีความเข้าใจในวิชาที่ตนสอน
3. ด้านการสอน ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมิใช่เป็นแต่เพียงผู้ฟัง
4. ด้านเนื้อหา ครูต้องพูดชัดเจน ใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนคิด
5. ด้านการประเมินผล การนำข้อมูลย้อนกลับ การเสริมแรงทางการเรียนต้องมีการทดสอบหรือรายงาน เมื่อประเมินผลแล้วต้องแจ้งให้ผู้เรียนทราบและให้รู้สาเหตุที่เป็นเช่นนั้นด้วย
6. ด้านการช่วยเหลือนักเรียนเพิ่มเติม มีการจัดเวลาเพื่อสอนให้ผู้เรียนเป็นกลุ่มพิเศษจากการทบทวนวรรณกรรมที่กล่าวมาทั้งหมด สรุปเป็นกรอบแนวคิดการศึกษาค้นคว้าได้ดังต่อไปนี้

ภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิดการศึกษาครั้งนี้ (Conceptual Framework)

